

INKARNAR

Letnik: XLII, april -97, številka 1.

Celje - skladišče

D-Per
59/1997

5000016006,1

COBISS o

OSREDNJA KNJ. CELJE

Cinkarna je delniška družba

Z registriranjem podjetja v delniško družbo smo postali delničarji. Ni več daleč čas, ko bodo naše delnice kotirale na borzi.

Zato se čimprej naučimo delničarstva, da bomo bogatejši za znanje in ravnanje na njej!

LASTNINSKO PREOBLIKOVANJE

Cinkarna je delniška družba

Cinkarna je od 4. februarja 1997 registrirana kot delniška družba. Tako je že drugič v svoji 124-letni zgodovini postala last delničarjev. Prvič se je to zgodilo leta 1922. Cinkarna je eno redkih slovenskih podjetij, ki se mu je uspelo obdržati v vrhu slovenskega gospodarstva in ima jasno začrtane razvojne cilje. S preoblikovanjem v delniško družbo je dobila tudi 5.077 novih lastnikov.

Cinkarna, d.d. trenutno posluje pod vodstvom začasne uprave, ki jo vodi generalni direktor dipl. ing. Marjan Prelec ter pod nadzorom začasnega nadzornega sveta, katerega predsednik je dipl. ing. Vilibald Raznožnik. Člani začasnega nadzornega sveta so: Marija Bernjak, oec, Ferdo Erjavec, dipl. ing. in Slavko Cankar dipl. ing. od delodajalcev ter dr. Nineta Majcen (namestnica predsednika), Marin Žagar, dr. Andrej Lubej in dipl. ing. Ivan Podrjajs od delavcev.

Predvideni nadaljni potek lastninjenja:

- začetek internega trgovanja z delnicami;
- sklic zбора notranjih delničarjev;
- plačilo 2. obroka odkupa delnic od Sklada za razvoj;
- uvrstitev delnic Cinkarne na izvenborzni trg;
- sklic prve skupščine delniške družbe;
- uvrstitev delnic Cinkarne v borzno trgovanje.

ZAČETEK INTERNEGA TRGOVANJA Z DELNICAMI

Z registracijo družbe so odprte poti za trgovanje z delnicami in borzno poslovanje.

V aprilu je Cinkarna na svojem sedežu odprla prodajno mesto, kjer se že lahko vlagajo ponudbe za prodajo ali nakup delnic oznak C in G. Z delnicami ostalih oznak namreč dve leti po registraciji delniške družbe po zakonu še ne moremo trgovati. Vzpostavljen je torej trg delničarjev. Prodajno mesto oziroma informacijska pisarna je urejena, da bi vzdrževali odnos z delničarji. Delničarji se lahko s svojimi vprašanji, pobudami, pripombami redno obračajo na osebe v informacijski pisarni, ki so usposobljene za dajanje odgovorov. V praksi se je ta pisarna, ki je hkrati prodajno mesto, izkazala za zelo učinkovito, saj delničarji dobijo vse željene odgovore. V interesu notranjih delničarjev je, da se čim več transakcij, znotraj

družin in zaposlenih, izpelje na internem trgu. S tem vplivajo na ugodnejšo strukturo lastnikov in vnaprej izključijo posrednike, ki bi uveljavljali svoje interese in dražili postopke. Borznoposredniška hiša se v interni trg ne sme vmešavati. Njena naloga je namreč le administrativna storitev prenosa lastništva v Klirinško depotno družbo.

KAKO DELUJE INTERNI TRG?

Delničar, ki želi oddati ponudbo za nakup ali prodajo, se oglasi na prodajnem mestu v Cinkarni, kjer mu pooblaščen oseba lahko pomaga izpolniti ponudbo. Pri tem oseba preveri, če je prodajalec lastnik delnic ali pa so nastopili pogoji za prepis lastništva delnic. Evidenca lastništva se vodi v delniški knjigi delniške družbe vse dokler uprava delniške družbe ne sklene pogodbe s Centralno klirinško depotno družbo. Potem se preknjižbe izpeljejo preko borzno posredniške hiše.

Na prodajnem mestu so določene uradne ure, vsak delovni ponedeljek od 12. do 16. ure. V tem času se zbirajo ponudbe za nakup in ponudbe za prodajo. Enkrat mesečno, praviloma zadnji ponedeljek v mesecu, se določijo kupoprodajni pari. Nakupna ponudba

po najvišji ceni, se vzporedno poveže s cenovno najbližjo prodajno ponudbo. Nato sledi naslednja in tako naprej dokler niso izčrpane vse ponudbe oziroma dokler ni več cenovnega ujemanja. Poslovanje internega trga je torej drugačno od posredniških hiš (Atka, Hmežad Banka, Celjska borzna hiša), ki delnice Cinkarne odkupujejo za takojšnjo gotovino.

OBLIKOVANJE CENE PRI TRGOVANJU Z DELNICAMI

CENE

15.000
14.000
13.000
12.000
11.000
10.000
9.000
8.000
7.000
6.000
5.000
4.000
3.000
2.000
1.000

Prodaja

Nakup

V novem prodajnem mestu - Informacijski pisarni Marjana in Renata delničarjem postrežeta z nasveti

Namesto povzetka

Cinkarniško prodajno mesto daje možnost notranjim delničarjem, da s trgovanjem med seboj ohranijo strukturo delniške družbe. Toda, to trgovanje ima dve posebnosti. Ko delničar ponudi delnice v odkup ali prodajo, mora sam določiti ceno. Trguje se le z gotovino; vplačate jo, oziroma izplačano dobite, šele po zaključenih poslih po preteku enega meseca od ponudbe.

DAVKI IN STROŠKI

Vsi stroški, ki izhajajo iz transakcij, so obveznost delničarja in ne delniške družbe. Družba ima le strošek pri uvedbi tehničnega sistema internega trga in strošek za delo pooblaščenih oseb za izvajanje tega. Pri trgovanju z delnicami (to so vrednostni papirji) nastanejo naslednji davki:

1. Davek na prodajo delnic (Ur. l. RS, št. 4/92) je potrebno plačati v vsakem primeru, če smo se dogovorili za brezplačni prenos, če smo prodali delnico preko borze ali drugače, tudi na internem trgu. Višina davka se oblikuje od borzne cene, dogovorjeni in plačani cen, ali če teh ni, od nominalne vrednosti delnice.

2. Davek na kapitalne dobičke - dohodnina (Ur. l. RS, št. 71/93, 2/94, 7/95, 44/96) je potrebno plačati le v primeru, če ste že drugič ali večkrat prodali delnice. Prva prodaja delnic ni obdavčena, prav tako ni obdavčena prodaja delnic po preteku treh let. Velja pa opozoriti na olajšavo, ki jo imate pri nakupu delnic.

3. Ostali možni stroški: preknjižba prodaje delnic, odpiranje računa pri Borzno posredniški hiši, vodenje računa delnic, prenosi delnic z računa na račun, znesek transakcij ipd.

NASVETI

Trenutno se na interni borzi prodajajo delnice po ceni v višini tretjine knjižne vrednosti, zato vam svetujemo, da raje počakate, da bo cena višja. Ne prehitujte s prodajanjem svojih delnic drugim posredniškim hišam, ker boste storili prvič škodo notranjim delničarjem pri njihovi lastniški strukturi in ker boste vplivali na to, da bodo te hiše delničarjem pobrale dobiček. Zaupanje delničarjev v delniško družbo je pogojeno z njeno stabilnostjo in dolgoročno vizijo. Cinkarniški izdelki imajo zelo velik spekter porabe, zato so za trg, zlasti zunanji, zelo zanimivi! Pa še to, najboljši delavec je delničar!

Mira Gorenšek

POSLOVANJE

Načrtujemo stabilnost

Cinkarna je v poslovnem letu 1997 pričela poslovati kot delniška družba, saj je z vpisom v sodni register dne 4. 2. 1997 zaključila s projektom lastninskega preoblikovanja in dobila nove lastnike.

S prehodom v delniško družbo bo prav gotovo eden pomembnih ciljev poslovanja tudi izpolnitev pričakovanih zunanjih in notranjih lastnikov za najugodnejši poslovni rezultat, ki pomeni stabilnost poslovanja in dobiček na dolgi rok.

V svoji poslovni politiki ima Cinkarna postavljene naslednje **cilje poslovanja**:

- povečevanje fizičnega obsega prodaje in doseganje najugodnejših cen na domačem in tujih trgih;
- prilagajanje proizvodnje možnostim prodaje in ohranjanju optimalnih zalog;
- prilagajanje nabave surovin in repromaterialov potrebam proizvodnje, racionalizacija višine zalog surovin in repromaterialov ter povečanje koeficienta obračanja zalog;
- skrb za kakovost proizvodnje in s tem možnost ohranjanja in širitve trga ter vstop v višji cenovni razred;
- spremljanje gibanja cen (nabavnih, kalkulativnih, prodajnih) ter ukrepanje ob večjih spremembah;
- investicijska vlaganja v perspektivne in produktivne naložbe ter v ekologijo, opuščanje nerentabilnih proizvodenj;
- splošna racionalizacija zaposlovanja, z zmanjševanjem na neproduktivnih delovnih mestih z istočasnim izboljšanjem kvalifikacijske strukture;
- povečanje produktivnosti dela;
- zmanjšanje režijskih stroškov na vseh področjih, z varčevalnimi ukrepi pri vseh vrstah stroškov in na vseh stroškovnih mestih.

Cilji poslovanja za leto 1997 so postavljeni na podlagi tržnih možnosti, analitične presoje preteklega leta ter presoje lastnih zmoglosti, ob še vedno neugodni gospodarski politiki države. Le-ta z velikimi davčnimi obremenitvami in nerealno politiko tečajev, vpliva na konkurenčno sposobnost še posebno izvozno usmerjenih družb, med katere se uvršča tudi Cinkarna.

Planski cilji za leto 1997 so, v primerjavi z doseženimi rezultati v preteklem letu, za nekatere pomembnejše elemente pri spremljanju uspešnosti poslovanja, naslednji:

— prihodki od prodaje proizvodov, storitev in trgovskega blaga	indeks 122
od tega: izvoz povečanje za 28 %	
domači trg povečanje za 6 %	
— obseg proizvodnje	- indeks 102
— povprečno število zaposlenih	- indeks 94

Vodstvo podjetja predvideva v letu 1997 stabilno poslovanje. Doseganje dobička v letu 1997 pa bo v veliki meri odvisno od konjunkturalnih gibanj na trgu, ustreznejše gospodarske in monetarne politike države ter seveda predvsem od lastnih prizadevanj za zagotavljanje tržišč in racionalizacije stroškov poslovanja na vseh področjih.

Jožica Košak

CINKARNA MED IZVOZNIKI

Veliki med največjimi

Anketa Gospodarskega vestnika, ki so jo opravili v sodelovanju z Gospodarsko zbornico Slovenije kaže za naše podjetje visoko 17. mesto.

V letu 1996 smo v tujino izvozili za 8 milijard tolarjev izdelkov, uvozili pa za 4,5 milijarde tolarjev. Največji izvoz v Sloveniji beleži Revoz iz Novega mesta, ki ima 104,5 milijarde izvoza. Pred nami

so iz naše regije še Gorenje, Talum in Impol tako, da smo na Štajerskem četrtri največji izvozniki.

Naši največji kupci so v Nemčiji, Italiji in Franciji, pa v državah Bližnjega vzhoda in v ZDA.

Ves izvoz predstavlja do 80 odstotkov proizvodnje. Širok program izdelkov omogoča podjetju dokaj stabilno poslovanje, a kljub vsemu je to le za preživetje.

Lani so cene titanovemu dioksidu, najpomembnejšemu izvoznemu izdelku, na evropskem trgu padle za skoraj 20 odstotkov, kar nam je ob zacementiranem tečaju tolarja in višjih stroških domačih energentov odneslo lep kos prihodkov.

Za leto 1997 so predvidevanja bolj ugodna. Tako naj bi ob koncu leta dosegli za 11 milijard tolarjev izvoza, kar nas bi na lestvici slovenskega gospodarstva dvignilo za dve mesti višje, na 15. mesto.

Mira Gorenšek

Izvozni načrti za leto 1997 Največji slovenski izvozniki v letu 1996

Vir: Anketa Gospodarskega vestnika v sodelovanju z GZS

Vir: Anketa Gospodarskega vestnika v sodelovanju z GZS

PODIJETJE	NAČRT IZVOZA ZA LETO 1997, V TOLARJIH	NAČRT IZVOZA ZA LETO 1997, V TOLARJIH	POKRITOST IZVOZA Z IZVOZOM V %
1. Revoz, d. d., Novo mesto	98.245.247.000	94.218.926.000	104,3
2. Gorenje GA, d. o. o., Velenje	43.316.667.000	21.068.939.000	205,6
3. Krka, tovarna zdravil, d. d., Novo mesto	33.511.000.000	11.800.000.000	284,0
4. Lek, d. d., Ljubljana	32.053.940.000	9.651.213.000	332,1
5. Sava, d. d., Kranj	27.877.588.000	19.589.686.000	142,3
6. Acroni, d. o. o., Jesenice	18.320.940.000	12.236.000.000	149,7
7. Talum, d. o. o., Kidričevo	16.313.681.000	7.684.851.000	212,3
8. TUS-Prevent, d. d., Slovenj Gradec	15.143.250.000	1.180.000.000	1283,3
9. Slovenske železarnice Metal Ravne, d. o. o.	13.966.250.000	5.928.359.000	235,6
10. Iskraemeco, d. d., Kranj	13.468.000.000	1.950.000.000	690,7
11. Mura, d. d., Murska Sobota	13.102.472.000	3.748.000.000	349,6
12. Industrija usnja Vrhnika	12.450.000.000	5.648.550.000	220,4
13. Iskra Avtoelektrika, d. d., Šempeter	11.791.700.000	3.486.710.000	338,2
14. Iskratel, d. o. o., Kranj	11.082.000.000	5.250.000.000	211,1
15. Cinkarna Celje, p. o., Celje	11.000.000.000	5.000.000.000	220,0
16. Impol, d. o. o., Slovenska Bistrica	10.536.260.000	5.089.630.000	207,0
17. Cimos International, d. d., Koper	10.000.000.000	2.000.000.000	500,0
18. Paloma, d. d., Sladki Vrh	9.132.478.000	3.543.000.000	257,8
19. Julon, d. d., Ljubljana	9.008.516.000	6.756.387.000	133,3
20. Eta Cerklno, d. o. o., Cerklno	8.900.000.000	5.000.000.000	178,0
21. Papirnica Vevče, d. o. o., Vevče	8.738.000.000	6.640.000.000	131,6
22. Unior Kovaška industrija, d. d., Zreče	8.533.397.054	1.581.570.714	539,6
23. Johnson Controls-NTU, d. o. o., Slov. Grad.	7.811.522.023	4.190.773.420	186,4
24. MGA, d. o. o., Nazarje	7.797.782.400	2.984.034.861	261,3
25. Elan Line, d. o. o., Begunje	7.318.600.000	3.769.909.760	194,1
26. Kovinoplastika, d. d., Loč	7.302.674.700	2.352.770.000	310,4
27. Kolektor, d. o. o., Idrija	7.200.000.000	2.600.000.000	276,9
28. Domek, d. d., Železniki	7.200.000.000	2.604.710.000	276,4
29. Sarrjo Slovenija, d. o. o., Količevo	7.057.584.000	3.292.363.000	214,4
30. Elektronika, d. d., Velenje	7.030.000.000	6.140.700.000	114,5
31. Danfoss Compressors, d. o. o., Črnomelj	7.000.000.000	2.730.000.000	256,4
32. Rotomatika, d. o. o., Spodnja Idrija	6.535.400.000	3.229.235.100	202,4
33. Helios Tov. barv, lakov, um. smol, d.o.o., Domž	6.428.840.987	5.200.000.000	123,6
34. Inles Holding, d. d., Ribnica	6.300.000.000	2.001.510.000	314,8
Podjetje	Izvoz v letu 1996, v tolarjih	Uvoz v letu 1996, v tolarjih	Pokritost uvoza z izvozom, v %
1. Revoz, d. d., Novo mesto	104.491.542.000	93.806.089.000	111,4
2. Gorenje GA, d. o. o., Velenje	41.433.333.000	19.948.398.000	207,7
3. Krka, tovarna zdravil, d. d., Novo mesto	29.465.259.000	11.253.576.000	261,8
4. Lek, d. d., Ljubljana	27.422.321.000	9.207.217.012	297,8
5. Sava, d. d., Kranj	25.449.636.250	16.375.240.633	155,4
6. Talum, d. o. o., Kidričevo	12.593.971.000	7.653.237.000	164,6
7. Mura, d. d., Murska Sobota	12.539.109.150	3.649.900.410	343,5
8. Iskraemeco, d. d., Kranj	12.346.000.000	1.876.000.000	658,1
9. TUS-Prevent, d. d., Slovenj Gradec	12.021.898.798	940.234.253	1278,6
10. Iskra Avtoelektrika, d. d., Šempeter	10.623.196.000	3.448.185.000	308,1
11. Acroni, d. o. o., Jesenice	10.414.781.000	8.607.604.000	121,0
12. Impol, d. o. o., Slovenska Bistrica	10.348.205.000	4.190.300.000	247,0
13. Slovenske železarnice Metal Ravne, d. o. o.	10.295.375.000	4.422.852.000	232,8
14. Iskratel, d. o. o., Kranj	10.163.000.000	6.363.000.000	159,7
15. Industrija usnja Vrhnika	9.438.877.206	4.974.535.040	189,7
16. Papirnica Vevče, d. o. o., Vevče	8.516.923.314	6.505.043.551	130,9
17. Cinkarna Celje, p. o., Celje	8.189.000.000	4.472.000.000	183,1
18. Johnson Controls-NTU, d. o. o., Slovenj Gradec	7.788.410.273	3.937.082.532	197,8
19. Eta Cerklno, d. o. o., Cerklno	7.750.000.000	4.800.000.000	161,5
20. Cimos International, d. d., Koper	7.440.000.000	2.200.000.000	338,2
21. Unior Kovaška industrija, d. d., Zreče	7.305.930.194	1.429.743.050	511,0
22. Paloma, d. d., Sladki Vrh	7.199.468.491	3.163.156.316	227,6
23. MGA, d. o. o., Nazarje	6.774.421.225	2.841.937.963	238,4
24. Julon, d. d., Ljubljana	6.598.643.000	4.957.704.000	133,1
25. Kolektor, d. o. o., Idrija	6.564.574.576	2.363.708.131	277,7
26. Elektronika, d. d., Velenje	6.510.610.000	5.687.074.000	114,5
27. Domek, d. d., Železniki	6.503.283.000	2.318.039.000	280,6
28. Kovinoplastika, d. d., Loč	6.314.449.140	2.179.793.160	289,7
29. Sarrjo Slovenija, d. o. o., Količevo	6.199.498.444	2.892.123.146	214,4
30. Danfoss Compressors, d. o. o., Črnomelj	6.088.148.846	2.523.871.923	241,2
31. Helios Tovarna barv, lakov, um. smol, d.o.o., Domžale	5.715.862.418	3.384.176.000	168,9
32. Inles Holding, d. d., Ribnica	5.607.598.000	2.312.108.000	242,5
33. Merkur, d. d., Kranj	5.486.700.000	9.368.800.000	58,6
34. Nafta Lendava, d. o. o., Lendava	5.347.000.000	958.000.000	558,1
35. Videm Papir, d. o. o., Krško	5.089.025.450	2.027.907.554	250,9
36. Elan Line, d. o. o., Begunje	4.985.346.000	2.545.004.260	195,9
37. Rotomatika, d. o. o., Spodnja Idrija	4.931.233.963	2.447.690.830	201,5
38. LJV Postojna, d. d., Postojna	4.901.199.000	1.911.470.000	256,4
39. Alpina, d. d., Ziri	4.718.385.000	3.348.410.000	140,9
40. Aquasava, d. o. o., Kranj	4.667.774.975	3.582.788.498	130,3
41. Petrol, d. d., Ljubljana	4.507.147.069	72.599.324.967	6,2
42. Javor, d. d., Ptuj	4.386.367.197	997.777.470	439,6
43. Steklarna Rogaska Slatina, d. d.	4.243.879.357	692.807.708	612,6
44. LIP lesna industrija Bled, d. d., Bled	4.236.984.450	1.890.241.626	224,2
45. IBN - JT, d. d., Ljubljana	4.220.397.794	1.450.861.872	290,9
46. TDR Metalurgija, d. o. o., Ruše	4.128.198.420	2.564.788.072	161,0
47. Inles Hrast, d. d., Prigorica	4.094.151.000	1.840.295.000	222,5
48. Termo, d. d., Skofja Loka	4.088.000.000	1.106.000.000	367,8
49. Eti, d. d., Elektroelement Izlake	3.935.793.883	1.076.698.890	365,5
50. Planika Kranj	3.931.590.780	2.576.914.076	152,6
51. Henkel Zlatorog, d. o. o., Maribor	3.924.872.800	4.410.070.000	89,0
52. Peko, d. d., Trzin	3.848.569.000	2.737.479.000	140,6
53. Perutnina Ptuj, p. o., Ptuj	3.772.558.000	1.502.872.000	251,0

POSLOVANJE V LETU 1996

Kljub negativnim vplivom smo obdržali stabilnost

Za poslovno leto 1996 so bili značilni neugodni pogoji tako na področju ekonomske in monetarno kreditne politike, zlasti za izvozno usmerjena podjetja, med katere spada tudi Cinkarna. Med takšne neugodne pogoje prištevamo zlasti:

- nestimulativno gibanje tečaja tujih valut v primerjavi z gibanjem domače inflacije, ki je v letu 1996 dosegla 8,8 % rast;
- prevelike obremenitve plač še vedno vplivajo na prevelike stroške v ceni proizvoda in s tem na slabšo konkurenčnost na tujih trgih kot tudi na domačem trgu. Tu smo se srečevali s tujo konkurenco, kot posledico liberalne politike države, vendar ob pomanjkanju instrumentov zaščitne politike;

Največji vpliv na uspešnost poslovanja v letu 1996 je imela velika recesija na trgih v Evropi, kjer se je zaradi dolge in nadpovprečno mrzle zime povečala

ponudba nad povpraševanje na področju našega najpomembnejšega izvoznega programa. Presežek ponudbe se je najprej odrazil v pritisku na cene, kasneje pa še na manjši obseg prodaje.

Navedeno je kljub nekaterim pozitivnim gibanjem na drugih prodajnih programih in ob pridobitvi novih tržišč, pri-

Delež posameznega trga v skupni prodaji Cinkarne

Dosežena prodaja proizvodov in storitev

Delež posamezne PE v skupni prodaji Cinkarne

merjalno vplivalo, da planski cilji za leto 1996 niso bili v celoti doseženi v pričakovanem obsegu.

Pomemben del strategije poslovanja je bilo stalno ustrezno prilagajanje razmeram na trgu in ukrepom gospodarske politike države, s ciljem, da se obdrži stabilnost poslovnega sistema. Kljub izpadu prodaje na izvoznem trgu, ter ob stalno naraščajočih stroških poslovanja, je bila stabilnost poslovanja zagotovljena.

Podjetje je vse svoje obveznosti porav-

navalo v rokih in brez likvidnostnih težav.

Za ilustracijo objavljamo nekaj okvirnih rezultatov.

Z javno prodajo delnic je Cinkarna postala delniška družba, zato smo vas dolžni opozoriti o poslovni tajnosti letnih poročil o finančni uspešnosti vse do takrat, ko bo podana zakonska podlaga za objavo. Predvidoma bodo revidirani računovodski izkazi pripravljeni za objavo konec maja in bodo tudi na dnevnem redu prve skupščine delniške družbe.

Jožica Košak

CELJE

**Manj onesnaženo,
a ne dovolj čisto**

V Celju številne merilne naprave merijo onesnaženost zraka. Na EKO sejmu je celjski Zavod za varstvo okolja, na podlagi teh meritev, predstavil oceno obremenjenosti okolja.

V Celju danes razpolagamo z bistveno več informacijami o kakovosti zraka, kot v prejšnjih obdobjih. Tako ugotavljajo, da je v zadnjih letih onesnaženost zraka z žveplovim dioksidom in dimom zmanjšana. Z vzpostavitev meritev inhalabilnih delcev pa smo soočeni z novim problemom onesnaževanja zraka. Zmanjševanje onesnaženja zraka bo v prihodnjih letih prvenstvena naloga.

Merilna mreža obsega štiri merilne postaje za spremljanje koncentracije SO₂ in dima v primestnih naseljih, dvanajst postaj za spremljanje prašnih usedlin in nekaterih težkih kovin, sredi mesta pa še postajo za spremljanje koncentracij NO₂ v zraku in avtomatsko merilno postajo za SO₂, NO₂, CO in inhalabilne delce. Mreža je povezana z displayem in je vsak trenutek na voljo občanom na vpogled.

Meritve kažejo iz leta v leto zmanjševanje onesnaženosti zraka z žveplovim dioksidom in dimom. Na celjskem Zavodu za varstvo okolja ocenjujejo, da je vzrok temu treba pripisati zlasti vgrajevanju čistilnih naprav industrijskih onesnaževalcev, zlasti v Cinkarni, posodabljanju tehnoloških procesov, ukinitvi zastarelih tehnoloških postopkov in zamenjavi goriv v energetskih kotlovnih. Celje namreč pospešeno gradi plinsko omrežje, s tem pa se je zmanjšala prodaja premoga. V primerjavi z letom 1988, ko so ga prodali skoraj 46 tisoč ton, so v letu 1995 prodali samo še 5 tisoč ton.

Z rezultati meritev pa še ne morejo biti čisto zadovoljni, saj so naleteli na nove probleme, katerim bodo v prihodnje morali posvetiti več pozornosti in ugotoviti vzroke za prekomerno onesnaženost. Pri spremljanju onesnaženosti zraka s prašnimi usedlinami in težkimi kovinami v usedlinah, ki poteka že sedmo leto, ugotavljajo, da občasno presegajo najvišje dopustne imisijske koncentracije. To pa se ne dogaja le v industrijskih predelih, temveč tudi v strnjjenih stanovanjskih naseljih. Povišane vrednosti so izmerili pri inhalabilnih delcih ter vsebnosti kadmija, svinca in cinka v prašnih usedlinah.

Najvišje koncentracije zaznavajo na mernih mestih Aljažev hrib (strnjeno stanovanjsko območje) in Javorniku (nadmorska višina 750 m), nekoliko nižje pa v Štorah (industrijska cona).

Mira Gorenšek

**POVPREČNE LETNE EMISIJSKE KONCENTRACIJE
PRAŠNIH USEDLIN TER VSEBNOST
SVINCA, KADMIJA IN CINKA V PRAŠNIH USEDLINAH:**

Merno mesto	SVINEC MDK=100 ug/m ² dan		KADMIJ MDK=2 ug/m ² dan		CINK MDK=400 ug/m ² dan		PRAŠ. USED. 200 mg/m ² /dan	
	1990	1996	1990	1996	1990	1996	1990	1996
Aljažev hrib	52	17	1,69	2,06	342	239	143	134
Javornik	31	15	2,21	1,64	116	366	74	224
Štore	67	28	2,54	1,42	347	199	193	307

Vir: Zavod za varstvo okolja Celje

**Povzemanje
evropske politike okolja
v Sloveniji**

Evropska Unija uravnava skupno strategijo varstva okolja s sprejetjem predpisov, ki postanejo veljavni skladno z objavo v njenem uradnem listu. Članice EU pamorajo te predpise uporabljati v pravem prevodu ali jih morajo ustrezno povzeti ali sprejeti v svoje zakone ter predpise o okolju. Za Slovenijo ti predpisi še ne veljajo, vendar v pridružitveni fazi z EU Ministrstvo za okolje in prostor, pospešeno dela na tako imenovani „harmonizaciji“ okoljevarstvenih predpisov.

Na podlagi tega dejstva je smiselno, da v gospodarstvu že uporabljamo, pri načrtovanju svojih razvojnih planov, standarde, normative in tehnične predpise, ki bodo veljali za vse segmente varstva okolja in narave tudi pri nas. Pri tem lahko upoštevamo tudi izkušnje držav, ki so že članice EU, in ki so imele ter še imajo velike težave pri izvajanju harmoniziranih predpisov v vsakodnevno prakso svojega gospodarstva.

Tako v Nemčiji od 1. decembra 1996, že velja Uredba EU iz leta 1992, o mejnih emisijskih vrednostih pri proizvodnji titanovega dioksida, o kateri smo v Cinkarnarju že pisali. Ta določa za sulfatni postopek skupno emisijo žveplovega dioksida samo 10 kg SO₂/t TiO₂. Kaj to pomeni za našo proizvodnjo, si moramo čimprej izračunati. Groba ocena pa kaže, da smo po izgradnji Sulfacid razžvepljevalne naprave verjetno na meji predpisane emisije v zrak.

Tudi slovenska Uredba o izgradnji, obratovanju in opuščanju odlagališč odpadkov, ki je že v pripravi, povzema predpis EU o deponijah odpadnih

snovi, ki se dopolnjujejo s podrobnejšimi metodami in tehničnimi postopki za izgradnjo, obratovanje in opustitev ter predvsem izvajanju kontrole. Zato si moramo zagotoviti ukrepe, postopke in navodila za preprečevanje ali zmanjšanje negativnih vplivov na okolje (onesnaženost površinskih vod, talnice, zemljišča in zraka), kakor tudi vpliva na človekovo zdravje, ki so skladni z Uredbo.

To pomeni, da moramo na projektu Spremembe ravnanja s trdnimi odpadnimi snovmi iz proizvodnje titanovega dioksida, čimprej ovrednotiti možna podprojekta: ali vrednotenje bele titanove sadre v tržne izdelke brez odlaganja in/ali sprememba načina odlaganja nevtralizata iz mokrega v suho deponiranje nevtralizata.

Vrednotenje titanove sadre, o katerem smo v Cinkarnarju tudi že pisali, ima pri trenutnem interesu možnih tujih partnerjev prednost.

Prav tako pa bi lasten mavec - polhidrat, podal osnovo za razmah večje proizvodnje in uvedbo novih proizvodov v programu za gradbeništvo.

Dani Podpečan

EVIDENTIRANJE DELOVNEGA ČASA

Posodobitev registriranja na vhodih

Ker so bile dosedanje registrirane ure pogosto v okvari, se je vodstvo podjetja odločilo za nakup novih registriranih ur, ki bodo precej olajšale delo evidentičarjev, zaposlenim pa bodo optično odčitavale prihode in odhode na podlagi posebne kartice, ki bo hkrati osebni tovarniški dokument.

Doslej smo imeli na različnih mestih v Cinkarni nameščenih 18 registriranih ur. Bile so izpostavljene vremenskim pogojem, zlasti pogubna zanje je bila vlaga, zato so bile pogosto v okvari ali pa so žigosale nepravilno. Povrhu tega je okvaram večkrat botrovala človekova slabonamernost. Kartice je bilo potrebno naročati mesečno, evidentičarji pa so morali obračunavati prihode in odhode na delo ročno. Posodobitev in prenova na tem področju je bila zato nujna.

V februarju smo dobili prvo novo uro za testno uvajanje registriranja po računalniškem sistemu Kronos iz Inštituta J. Stefan iz Ljubljane. Ta je imel po presoji Službe za informatiko, ki je instalirala sistem, za cinkarniške razmere najprimernejšo ponudbo. V Sloveniji imajo podoben sistem v 250 podjetjih. V tem sistemu imamo registrirno uro, ki optično odčita radijsko brezkontaktno kartico in odčitane impulze prenese v računalniški sistem. Kartica je programirana na posameznika, na njegovo matično številko. Ker pomeni osebni dokument, jo moramo skrbno paziti, imeti pri sebi, ne sme

mo je izgubiti ali uničiti. Brezkontaktna kartica je sestavljena tako, da je skoraj neuničljiva. Nanjo ne vpliva vlaga ali voda. Če jo izgubimo, nam v Kadrovski službi sicer izstavijo novo, vendar na lastne stroške. Brezkontaktna kartice so uvoz iz Velike Britanije, zato strošek ni ravno majhen.

Pravila so nespremenjena

Z novimi urami se razporejanje, evidentiranje in obračun delovnega časa vsebinsko ne spremeni. Če pravila na kratko povzamemo: naša delovna obveza se prične s prihodom na in konča z odhodom z delovnega mesta ter traja 8 ur dnevno. To je čas, za katerega prejemo plačilo in v katerem se upošteva tudi 30-minutni odmor za malico. Ker se evidentiranje prihoda oziroma odhoda v in iz podjetja prenaša na lokacijo vratarnic, naša delovna mesta in opravljanje delovne obveze pa so od vratarnice oddaljena od 5 do 10 minut v eno smer, se bo pri programskem izračunu delovne

obveze obračunal minimalni dnevni saldo v višini 8 ur in 10 minut za vse zaposlene enako. To so obračunovalci že pri ročnem vnašanju doslej upoštevali, vendar različno glede na oddaljenost enot.

Odstopanja od dnevnega seštevka 8.10 ure pri fiksnem delovnem času ni dopustno, razen izjemoma zaradi potreb delovnega procesa, kar lahko pisno določi direktor oziroma vodja in za to predlaga ustrezen obračun razlik (nadure, koriščenje ur, nadomestilo ur, odbitek od plače).

Odstopanja od dnevnega seštevka 8.10 ure pri premakljivem delovnem času je dopustno le v dogovoru z nadrejenim vodjem, pri čemer je obvezna mesečna izravnava. Odstopanje od mesečnega fonda ur in način obračuna razlik lahko, izjemoma zaradi potreb delovnega procesa, prav tako kot pri fiksnem času, odobri direktor oziroma vodja službe ter to upošteva pri obračunu.

Izhode iz podjetja med delovnim časom (službene ali privatne) še vedno lahko odobri le direktor oziroma vodja oziroma njegov pooblaščenec s podpisom na dovolilnico za enkratni izhod. Dovolilnico pokažemo in pustimo vratarju, ko odhajamo, ter jo vzamemo in vrnemo v tajništvo, ko smo končali odsotnost. Za evidentiranje in obračun vseh ostalih vrst odsotnosti z dela potrebujemo ustrezní uradni dokument (zahtevek - dovolilnico za redni oz. izredni dopust, bolniški list za bolniški dopust, druga uradna potrdila). Natančna navodila o tem ima vaš nadrejeni oziroma obračunovalec, ki brez uradnega dokumenta ne more obračunati nadomestila za odsotnost.

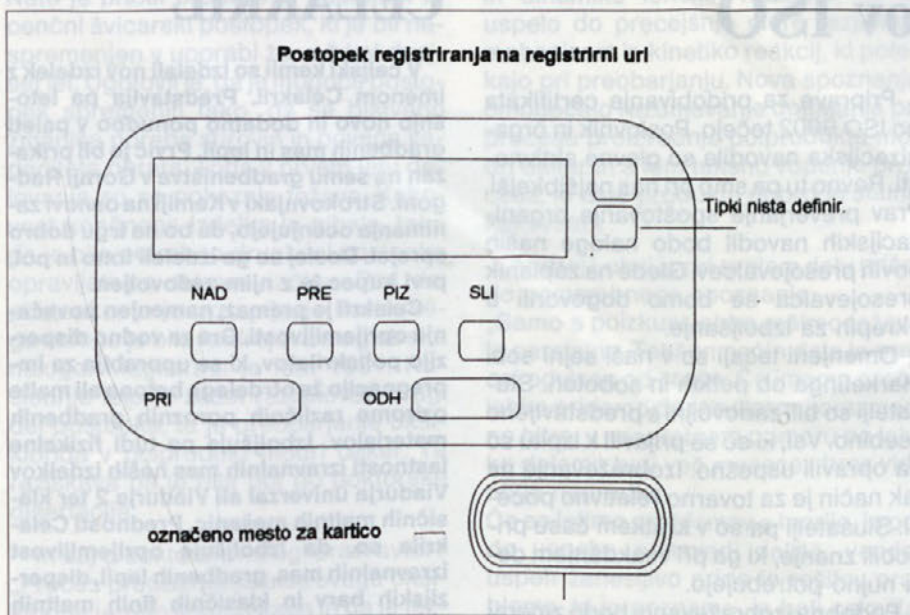
Naj vas ob tem še spomnimo, da moramo našo odsotnost pred pričetkom dogovoriti z nadrejenim vodjem, če pa odsotnost nastane zaradi nepredvidenih okoliščin, moramo še isti dan oziroma najkasneje v 24. urah o tem obvestiti nadrejenega vodjo ali tajništvo enote.

Povejmo še, da bodo poslovne enote in službe prešle na evidentiranje po novem postopno, vse pa do 1. junija 1997. Vsa potrebna navodila za obračun pa bodo obračunovalci prejeli v maju.

Z novim, računalniškim načinom registriranja smo pridobili več prednosti. Obračunovalci bodo imeli ne le manj dela, tembeč bodo imeli vsak trenutek vpogled v stanje prihodov in odhodov ter bodo o tem lahko obveščali nadrejene.

V poizkusnem obdobju, v katerem so sodelovali delavci iz nekaterih služb in enot, ni bilo večjih tehničnih težav. Podatki o registraciji gredo preko treh računalnikov, tako da so podatki trikrat zavarovani. Varnost je zagotovljena tudi v primeru prekinitve električnega toka. Kadrovska služba vodi pregled vseh zaposlenih, zato bodo tam vidne tudi nepravilnosti. Če morebiti le nastane kakšna težava, je to potrebno javiti v Kadrovsko službo. Nameščen sta dve registrirni uri na glavnem vhodu in ena na vhodu pri Marketingu. Eno registriranje traja tri sekunde, zato ni pričakovati zastojev.

Postopek registriranja na registrirni uri

Čas izhoda evidentiramo na uri tako, da pritisnemo tipko SLI (za službeni izhod) ali tipko PIZ (za privatni izhod). Ko se vrnemo, v obeh primerih, pritisnemo tipko PRI (prihod). Če pa se v istem dnevu ne vrnemo na delo, bo računalnik programsko evidentiral odsotnost do konca dnevne delovne obveze.

VZDRŽEVANJE

Računalniško opismenjevanje ni lahka naloga

Veliko definicij je bilo že postavljeneh, kot odgovor na vprašanje, kaj je namen in cilj računalniško podprtega informacijskega sistema vzdrževanja.

Ena od teh pravi, da je cilj le-tega posredovati pravo informacijo na pravo mesto, v pravem času z minimalnimi stroški.

Čeprav je definicija enostavna, v praksi takšen cilj ni lahko uresničiti. Že na začetku se pojavi vprašanje, katera informacija je prava.

Pravilno opredeliti problem in iz tega izluščiti informacijske zahteve proizvodnih poslovnih enot, da bodo popolnoma predstavile prave in resnične informacijske potrebe vzdrževanja, ni lahka naloga. Informacijski sistem vzdrževanja spada med sociotehnične informacijske sisteme. To pomeni, da je njegov opredelitev, izgradnja, uvaja-

nje in delo z njim odvisna od ljudi, ki pri tem sodelujejo.

V PE Vzdrževanje smo se tega zavedali in preden smo naredili načrt za dograjevanje informacijskega sistema vzdrževanja, sem intervjuvala tehnologe vzdrževanja o osnovah pri modeliranju procesov in podatkov. Pri analizi intervjujev smo ugotovili, da so informacijske zahteve tehnologov dokaj podobne. Zaradi velikega števila delovnih sredstev, ki jih vzdržujemo, so želeli hitre informacije o vseh posegih na njih. Tako smo v sodelovanju službe Informatike računalniško podprli obrazec za evidentiranje posegov. Proces evidentiranja in spremljanja posegov na delovnih sredstvih za PE Titanov dioksid že eno leto poskusno poteka v Merilno informacijski službi vzdrževanja.

Z začetkom leta 1997 smo v PE Vzdrževanje prešli na nov način številčenja delovnih nalogov, kar omogoča spremljanje stroškov vzdrževanja po tehnoloških linijah. Projekt smo zastavili tako, da bomo v nadaljevanju spremljali stroške, po delovnih sredstvih, za vse proizvodne poslovne enote.

Vzdrževanje je izredno dinamičen proces in zaradi tega je uporaba informacijske tehnologije nujna. Vsi naši kadri so informacijsko opismenjeni. Nivo informacijske kulture je potrebno dvigniti s seminarji, organiziranimi v podjetju. Zavedamo se, da je glede na to, karšno informacijsko tehnologijo uporabljamo, človek tisti, ki sprejema odločitve in na podlagi njih deluje.

Liljana Milošević

IZOBRAŽEVANJE

Presojanje sistemov ISO

Zamisel o sistemu zagotavljanja kakovosti je nujno potrebno razširiti v vse organizacijske enote in na vse nivoje. Naša tovarna je velika in različna. Če želimo, da se bo zamisel zares razširila, moramo imeti veliko ljudi, ki naj bi jo poznali.

Vsak sistem je treba tudi vzdrževati, nadzorovati (zahteva standarda ISO 9000). Sistem kakovosti se mora v rednih časovnih intervalih preverjati ter glede na rezultate ocenjevanja predvideti izboljšave (korektivni ukrepi).

Presojanje sistemov kakovosti je zahteva standarda ISO 9000. Da bi tej zahtevi lahko ugodili, smo organizirali izobraževanje internih presojevalcev. V januarju je tak tečaj uspešno zaključilo 25 slušateljev (vodilni in vodstveni iz naše Cinkarne). V aprilu pa bo še en tečaj za 25 slušateljev. Tečaje organiziramo s pomočjo „Produktivnosti“ Ljubljana. Predavali so Drago Dolenc, mag. Zoran Sekič in Danilo Brun.

Priprave za pridobivanje certifikata po ISO 9002 tečejo. Poslovniki in organizacijska navodila so glavne aktivnosti. Ravno tu pa smo pri nas najšibkejši. Prav preverjanje spoštovanja organizacijskih navodil bodo naloge naših novih presojevalcev. Glede na zapisnik presojevalca se bomo dogovorili o ukrepih za izboljšanje.

Omenjeni tečaji so v naši sejni sobi Marketinga ob petkih in sobotah. Slušatelji so bili zadovoljni s predstavljenimi vsebinami. Vsi, ki so se prijavili k izpitu so ga opravili uspešno. Izobraževanje na tak način je za tovarno relativno poceni. Slušatelji pa so v kratkem času pridobili znanje, ki ga pri vsakdanjem delu nujno potrebujejo.

Podobna izobraževanja bodo zmeraj pogostejša, saj znanje vedno hitreje zastareva, zaradi drugih obveznosti pa bi za samostojno pridobivanje znanja zmanjkovalo časa.

Mija Marin

NOVOST NA TRGU

Izdelek CELAKRIL

V celjski kemii so izdelali nov izdelek z imenom Celakril. Predstavlja pa letošnjo novo in dodatno ponudbo v paleti gradbenih mas in lepil. Prvič je bil prikazan na temu gradbeništvu v Gornji Radgoni. Strokovnjaki v Kemiji na osnovi zanimanja ocenjujejo, da bo na trgu dobro sprejet. Doslej so ga izdelali tona in pol, prvi kupec je z njim zadovoljen.

Celakril je premaz, namenjen povečanju oprijemljivosti. Gre za vodno disperzijo poliakrilatov, ki se uporablja za impregnacijo že otrdelega betona ali malte oziroma različnih poroznih gradbenih materialov. Izboljšuje pa tudi fizikalne lastnosti izravnalnih mas naših izdelkov Viadurja univerzal ali Viadurja 2 ter klasičnih maltnih mešanic. Prednosti Celakrila so, da izboljšuje oprijemljivost izravnalnih mas, gradbenih lepil, disperzijskih barv in klasičnih finih maltnih mešanic na že otrdeli beton ali malto in različne porozne gradbene materiale kot so salonit, mavec ali siporeks. Poleg tega izboljša tudi nepropustnost vode.

Mira Gorenšek

IZ PRIPRAVE NA
SKUPŠČINO

DOKTORAT

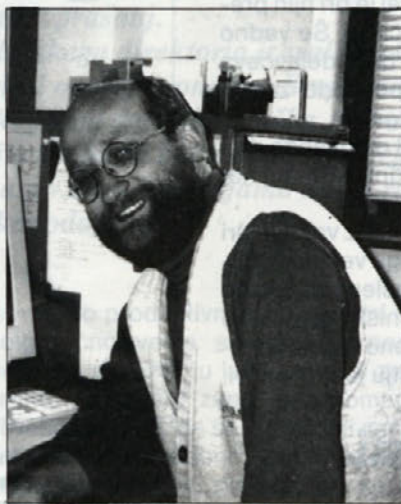
Same odlične za proizvodnjo Modrega bakra

Pomembna in koristna raziskava je omogočila trikratno zmanjšanje porabe surovin in popolno zmanjšanje onesnaževanja.

Najpomembnejši rezultat doktorske naloge oziroma raziskave, ki jo je opravil Andrej Lubej je ta, da teče proizvodnja polprodukta modri baker že več kot leto dni brez težav in s precejšnjo ekonomsko koristjo. Za razliko od prejšnjega postopka se porabi trikrat manj klorovodikove kisline in apna, pri proizvodnji pa ne nastaja odpaden kalcijev klorid, ki je v preteklosti ekološko precej obremenjeval okolje. Takšni „čisti“ postopki, pri katerih vse uporabne surovine končajo v produktu, so v industriji zelo redki. Novi proizvodni postopek, ki poteka v moderni avtomatizirani, računalniško vodeni proizvodni liniji, je eden izmed njih. V primerjavi s preteklimi leti lahko zaradi manjše porabe surovin v enem letu prihranimo za četrto milijona mark.

Andrej Lubej se je z raziskovanjem postopka proizvodnje modrega bakra ukvarjal že kot pripravnik leta 1985. Nato je pričel proučevati obstoječi licenčni švicarski postopek, ki je bil nespremenjen v uporabi že več kot dvajset let. Ugotovil je, da je mogoče postopek spremeniti tako, da se bistveno zmanjša poraba surovin in poveča kapaciteta obrata. Toda v prvem letu delovanja so se pokazale težave. Kakovost končnega izdelka je nihala, tako da je bilo potrebno drugi del postopka opravljati po starem načinu. Prvi del postopka, to je raztapljanje kovinskega naloge je bila Andrejeva magistrska naloga. Magistriral je leta 1991. Naslednje leto je začel raziskovati drugi del postopka, to je preobarjanje oksiklorida v polprodukt modri baker. Ta raziskava pa je bila pot do doktorske disertacije.

In kaj o doktorski nalogi pravi avtor? „Proces preobarjanja bakrovega oksiklorida je zelo kompleksen in ga je težko natančno opisati. Iz suspenzij praktično netopnega bakrovega oksiklorida in apna dobimo novo skoraj netopno spojino. Zato je preobarjanju zelo

Andrej LUBEJ

težko analitsko slediti. Z zelo natančnim eksperimentalnim delom in znatno podporo teorij, ki opisujejo ravnotežje in dinamiko ionskih raztopin, mi je uspelo do precejšnje mere razjasniti mehanizem in kinetiko reakcij, ki potekajo pri preobarjanju. Nova spoznanja omogočajo razumevanje dogajanja pri procesu proizvodnje polprodukta modri baker in s tem takšno vodenje procesa, ki daje produktu dobro in stalno kakovost”.

Andrej Lubej je pri svojem delu prišel do pomembnega spoznanja:

„Samo s poizkusi lahko rešimo težave le parcialno. Takšen način dela je precej odvisen od sreče. Če imamo srečo lahko pridemo do rezultatov sorazmerno hitro, v nasprotnem primeru pa lahko delamo tudi več mesecev brez vidnega napredka.

Če se lotimo problemov s teorijo, je pot do uspeha ponavadi daljša, vendar uspeh zanesljivo pride in rešitev problema, ki jo poznamo, je bolj celovita. Seveda pa so poskusi pomembni, da z njimi potrdimo pravilnost svojih hipotez. V konkretnem primeru, pri proizvodnji polprodukta modri baker, je

16. januarja 1997 je Andrej Lubej na Fakulteti za kemijo in kemijsko tehnologijo v Ljubljani uspešno opravil zagovor doktorskega dela z naslovom *Kinetika in mehanizem konverzije bakrovega oksiklorida v CuO_2 , $\text{CaCu}_3\text{Cl}_2(\text{OH})_6$ in $\text{CaCu}_4\text{Cl}_2(\text{OH})_8$ in si pridobil naslov doktor kemijskih znanosti.*

Mentorja doktorskega dela sta bila prof. dr. Tine Koloini in prof. dr. Jurij Brenčič.

Nalogo je sofinanciralo Ministrstvo za znanost in tehnologijo R Slovenije.

proces teoretično dovolj dobro razumljiv, da v prihodnosti, če trg ne bo narokoval novih sprememb, ne pričakujem posebnih težav”.

Vsak doktorat zahteva tudi objavo strokovnega članka v strokovnih revijah. Ugledna revija *Industrial & Engineering Chemistry Research* je objavila njegov članek. Eden od recenzentov revije je o članku podal naslednjo oceno: „Ta članek bi moral biti objavljen, ker pojasnjuje nekatera odstopanja izmerjenih vrednosti topnostnih produktov spojin, ki se pojavljajo v literaturi v zadnjih štiridesetih letih.”

Kako naprej? „Zadovoljen sem, da sem lahko opravljal to nalogo. Hvaležen sem za sodelovanje in podporo, ki so mi jo nudili sodelavci. Zdaj se v službi za raziskave in razvoj veselim novih nalog.

Upam, da bom pridobljeno znanje lahko koristno uporabil pri optimiranju procesa proizvodnje titanovega dioksida, ki je v svoji kemijsko inženirski osnovi zelo soroden procesu proizvodnje modrega bakra”.

Mira Gorenšek

VARSTVO PRI DELU

Stanje se izboljšuje

V primerjavi s preteklimi leti smo v zadnjem obračunskem letu imeli manjše število poškodb pri delu in zaradi tega tudi manj bolniških izostankov. Letno poročilo Službe za varstvo pri delu kaže, da je 10 odstotkov zaposlenih invalidov ali delavcev z omejitvami.

Največ poškodb, vseh je bilo v letu 1996 110, je nastalo pri proizvodnem procesu in pri remontu oziroma vzdrževanju, manjše število pa pri nakladanju in razkladanju, internem transportu, mazanju ali čiščenju strojev. Kar 25 odstotkov poškodb se je zgodilo zaradi čiščenja, jemanja vzorcev, hoje in ostalih splošnih pomanjkljivosti. To pomeni, da igrajo tako imenovane stranske dejavnosti delovnega procesa čedalje odločilnejšo vlogo pri nastajanju poškodb, saj je pri njih preventivno delovanje in ukrepanje težko določljivo. Še vedno pa je poglavitni vzrok nastanka nesreč pri delu delavčeva malomarnost. Ni pa zanemarljiv odstotek poškodb zaradi motenj v tehnološkem procesu (29 odstotkov).

Zaradi poškodb je vsak zaposleni izgubil 2,8 delovnega dne ali skupaj je bilo izgubljenih 4182 delovnih dni, 41 manj kot leto prej.

Iz poročila omenimo še, da je preizkus znanja iz varstva pri delu opravilo 20 odstotkov zaposlenih, od tega večina vodilni delavci in neposredni vodje dela. 212 zaposlenih je bilo na preventivnih zdravstvenih pregledih. Tovarniški gasilci so pogasili devet začetnih požarov ter opravili eno tehnično intervencijo, enkrat pa so posredovali pri razlitju jedkih snovi.

Označevanje nevarnosti

V proizvodnji titanovega dioksida so namestili 36 tabel varnosti, ki opozarjajo zaposlene na morebitne nevarnosti. Preventivni napisi so pritrjeni na vidnih mestih v dosegu vidnega polja gibanja delavcev na najbolj prehodnih mestih v proizvodni hali. Namestila jih je služba za varstvo pri delu po navodilih inšpekcijske službe, ki to zahteva za vse podobne proizvodnje. Novi opozorilni znaki pomenijo tudi povečanje odgovornosti zaposlenih, da se ravna po pravilih nošenja zaščitnih sredstev. Zato je označevanje velik prispevek k izboljšanju in poostitvi tehnološke in delovne discipline.

Povejmo, da so pobudo za dodelitev sredstev za zaščito delavcev izrazili predstavniki sindikatov, ki se zavzemajo za čim bolj varno proizvodnjo in zaščito delavca pri delu pred škodljivimi vplivi okolja. Vodstvo podjetja je poskrbelo na eni strani za opremljanje delavcev z zaščitnimi sredstvi in na drugi strani za to, da se namesti opozorilne znake. Cilj označevanja je odprava nevarnih ravnanj, ki so opredeljena v navodilih za delo in odprava nevarnih okoliščin, ki so predpisane z normativi in standardi tehnološkega procesa.

V prihodnje je razvojna strategija poslovne enote Titanov dioksid usmerjena v dosledno prilagajanje okoljevarstvenim predpisom, zato bo vsaka nova naložba v proizvodnji povezana z dodatnimi protihrupnimi in drugimi varnostnimi mehanizmi. Dosedanje opozorilne table varnosti so torej le začasni ukrep.

Mira Gorenšek

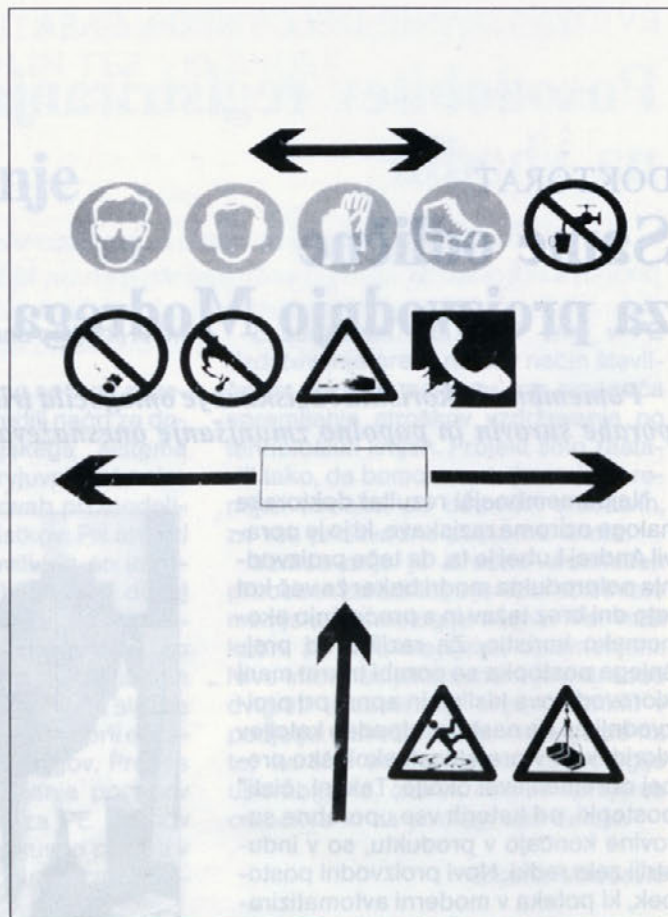
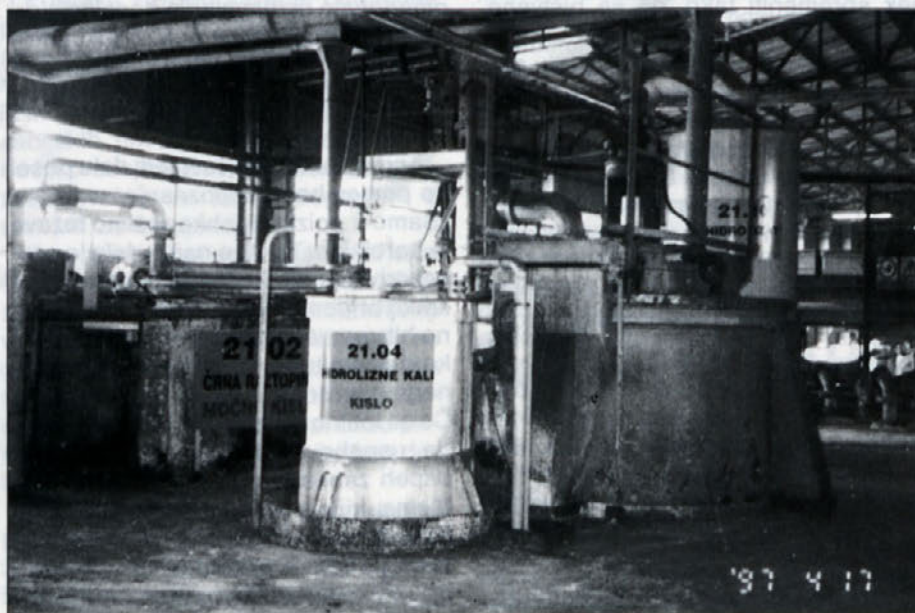

Tabela z znaki varnosti je izdelana tako, da daje hkrati več informacij. S puščicami je nakazano področje, na katerem je potrebno upoštevati določene znake. Tako so zgornji deli tabel označeni s puščico levo - desno, kar pomeni, da je spodaj nameščene znake potrebno upoštevati v obeh straneh prehoda. Znake, ki so nameščeni samo levo ali samo desno, pa v nakazanih smereh.

Znaki varnosti so pritrjeni tudi na vseh napravah.

Mira Gorenšek

IZ PRIPRAVE NA SKUPŠČINO

Kdo je delavski direktor?

Po novi zakonodaji se lahko sodelovanje delavcev pri upravljanju v organih delniške družbe uresničuje tudi s predstavnikom delavcev v upravi, to je z delavskim direktorjem. Predlaga ga Svet delavcev v delniških družbah z več kot 500 zaposlenimi. Torej je delavski direktor predstavnik delavcev v upravi družbe. V upravi zastopa in predstavlja interese delavcev glede kadrovskih in socialnih vprašanj.

Cinkarniški Svet delavcev je za delavskega direktorja izbral dr. Andreja Lubeja, ki bo to funkcijo opravljal neprofesionalno. Svojo funkcijo bo uradno prevzel takoj po prvi skupščini delniške družbe, ko bo ta dala soglasje k njegovemu imenovanju. Da boste bolje razumeli njegovo vlogo in položaj v soupravljanju, vam v branje ponujamo nekaj razlage, ki smo jo zbrali iz pojasnil zakonodajalcev.

Najbolj značilna za delavskega direktorja je njegova dvojna vloga. Na eni strani predstavlja interese na področju kadrovskih in socialnih vprašanj delavcev, na drugi strani je član uprave, kjer naj bi usklajeval včasih tudi nasprotujoče si interese. Delavski direktor je torej prvič: eden izmed povsem enakopravnih članov kolektivne uprave delniške družbe tako glede pravic kot obveznosti, je pod strogim nadzorom nadzornega sveta (ta ga imenuje in razrešuje povsem enako kot druge člane uprave), enako kot drugi člani uprave mora upoštevati interese delničarjev ter je legitimno potrjen in razrešen tudi z njihove strani. In drugič je v najtesnejši povezavi s svetom delavcev, ki ga predlaga v imenovanje in razrešitev, tesno je povezan tudi s podjetniškimi sindikati in v okviru splošnih pravic, obveznosti in odgovornosti, ki pripadajo vsem članom uprave družbe, zastopa in predstavlja interese delavcev v kadrovskih in socialnih zadevah.

Zato naj bi za delavskega direktorja bila izbrana oseba, ki bi v veliki meri uživala zaupanje delavcev. Bila naj bi lojalna do obeh strani in služila naj bi dvema gospodarjema. Pri upravljanju te vloge bi moral priti do izraza sistem njenih vrednot in njena sposobnost, kako zna organizirati svoje delovanje ter sistem informacij v celotni mreži delavsko predstavniških organov.

Vodstvo pretežno želi imeti socialni mir, večjo pripadnost zaposlenih in s

MNENJE

Zame je sprva pomembna povezovalna in tolerantna vloga

Funkcija delavskega direktorja je z zakonom o sodelovanju delavcev pri upravljanju (ZS-DU) pomanjkljivo opredeljena in omogoča različne razlage njegovega statusa. Dvojna vloga vseh zaposlenih v podjetju, ki so hkrati delavci in lastniki, še dodatno zapleta njegov položaj.

Predstavniki dela (vsi zaposleni v podjetju z izjemo članov uprave ter predstavniki zaposlenih kot npr. svet delavcev, sindikati, predstavniki zaposlenih v nadzornem svetu...) se nagibajo k tolmačenju, delavski direktor zastopnik delavcev v upravi družbe torej zastopa interese dela proti upravi družbe. Pri tem se opirajo na dejstvo, da delavskega direktorja predlaga svet delavcev (81. člen ZSDU) in na 78. člen ZSDU, ki opredeljuje delavskega direktorja kot predstavnika delavcev v Upravi družbe.

Delavski direktor je z 82. členom ZSDU opredeljen kot član uprave. V skladu s tem členom ga (na predlog sveta delavcev) dokončno potrdi šele organ lastnika družbe (npr. nadzorni svet). Zato je razumljiva težnja predstavnikov kapitala, ki od delavskega direktorja pričakujejo, da bo do sprejetih odločitev uprave, pri katerih je sam enakopravno sodeloval, zavzel pozitivno stališče in ga posredoval naprej zaposlenim v podjetju. S tem je delavski direktor postavljen v paradoksalen položaj, v katerem mora hkrati zastopati interese dveh nasprotujočih družbeno-ekonomskih kategorij.

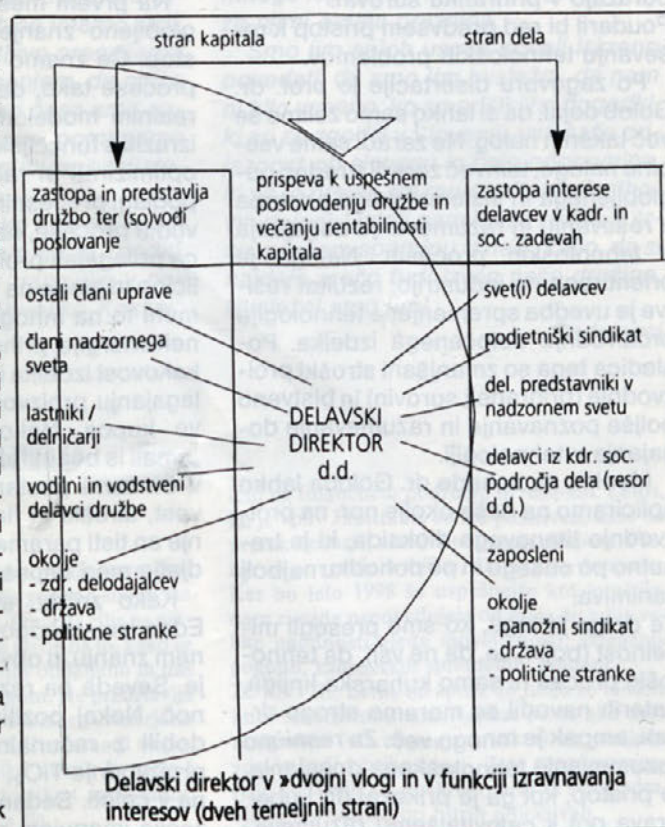
Prava vrednost in pomen delavskega direktorja se bosta nedvomno izbistrila šele v praksi. Moje osebno mnenje pa je, da mora igrati delavski direktor v začetni fazi, dokler se natančneje ne opredelijo odnosi med delom in kapitalom, predvsem povezovalno vlogo med upravo podjetja in zaposlenimi. S tolerantno politiko pa znova omogočiti uspešno dokončanje tranzicijske faze lastninjenja in prehod v normalno tržno gospodarjenje.

dr. Andrej LUBEJ

tem večjo produktivnost, zaposleni pa dolgoročno večjo socialno varnost. Delavski direktor tu lahko naredi zelo veliko: na primer zaposlene pomaga osveščati o tem, da se lahko deli samo tisto, kar je ustvarjeno, da dohodek ni socialna kategorija, da je treba v korak z razvitim svetom, kar pomeni nujnost tehnološkega posodabljanja in programskega prestrukturiranja, da so praktično edine možnosti iz kriznega položaja v opiranju na lastne sile, in da je zato treba poiskati vse notranje rezerve.

Predstave ob sestavi Zakona o sodelovanju delavcev pri upravljanju, ki temelji na nemškem modelu, so bile, da bi naj delavski direktor nujno moral biti manager, ki mu ne manjka „skrb za ljudi“, človek, ki „čuti“ zaposlene, in ki bo preko organizacijske strukture na eni strani in preko informacijske povezanosti z delavskimi predstavniki na drugi strani, dejansko vodil zaposlene in skrbel za njihov strokovni ter osebni razvoj.

Mira Gorenšek

Znanje mora imeti čim večjo veljavo

Razmišljanje ob zagovoru diplomske naloge

V Cinkarni smo dobili novega doktorja znanosti na področju kemijske tehnologije. Andrej Lubej, nas je 16. januarja povabil v Ljubljano na zagovor doktorske disertacije.

Zagovor naloge je uspešno ubranil. Za veliko delo mu iskreno čestitamo!

Osebnostno bi rad, ob tem trenutku zapisal nekaj svojih misli, ki so se mi utrile ob zagovoru disertacije in tudi kasneje pri razgovoru s profesorji na fakulteti. Vsebina naloge podrobno opisuje kinematiko obnašanja snovi v tehnološkem procesu proizvodnje Cuprablau gnojila. Rezultat takšnega pristopa in poglobljene študije je spremenjen tehnološki postopek proizvodnje Cuprablau gnojila v Kemiji Celje. Postopek zmanjšuje stroške proizvodnje, ki se odražajo v prihranku surovin. Poudaril bi rad predvsem pristop k reševanju tehnoloških problemov.

Po zagovoru disertacije je prof. dr. Golob dejal, da si lahko samo želimo še več takšnih nalog. Ne zaradi same vsebine naloge, temveč zaradi izredno poglobljenega in sistematskega pristopa k reševanju in razumevanju dogajanja v tehnoloških procesih. Naloga je orientirana na industrijo, rezultat rešitve je uvedba spremenjene tehnologije proizvodnje določenega izdelka. Posledica tega so zmanjšani stroški proizvodnje (prihranek surovin) in bistveno boljše poznavanje in razumevanje dogajanja v tehnologiji.

Menim, da besede dr. Goloba lahko apliciramo na naše okolje npr. na proizvodnjo titanovega dioksida, ki je trenutno po obsegu in po dohodku najbolj zanimiva.

Že dolgo je tega, ko smo presegli miselnost (bojim se, da ne vsi), da tehnološki proces ni samo kuharska knjiga, katerih navodil se moramo strogo držati, ampak je mnogo več. Za resnično razumevanje tehnološkega dogajanja, je pristop, kot ga je prikazal dr. Lubej, prava pot k celovitejšemu razumeva-

nju tehnološkega dogajanja po posameznih procesih.

Takšno delo zahteva pristop k modeliranju procesov, postavljanju matematičnih modelov in iskanju funkcijskih zvez za globlje razumevanje tehnološkega dogajanja, uporabo novih programskih orodij, uporabo dobre merilne in testne opreme ter pilotni laboratorij. Ne nazadnje so pomembna tudi denarna sredstva, usstrezen strokovni kader in stimulacija za delo.

V preteklosti smo vlagali velika sredstva v modernizacijo proizvodnje, predvsem v računalniško avtomatizacijo in investirali v razširitev proizvodnje. Zanimarili pa smo segment razvojno-aplikativnega dela v tehnologiji. Poglobljeno tehnološko znanje je ključ do novih in boljših rešitev. Nekateri celo zamenjujejo investicije z razvojnim delom oz. menijo, da smo dovolj vlagali v razvoj. Menim pa, da Cinkarna še nima pravega razvojno-aplikativnega duha. Večina strokovnega kadra je preveč obremenjena s tekočimi, operativnimi problemi v proizvodnji, zmanjkuje pa jim časa za razvojno-aplikativno delo v tehnologiji.

Kaj dobimo s poglobljenim razvojno-aplikativnim delom?

Na prvem mestu je pridobljeno poglobljeno znanje in sistematični pristop. Če znamo obvladati tehnološke procese tako, da jih lahko opišemo z realnim modelom vodenja, dogajanja izraziti s funkcijskimi zvezami, procese optimizirati in računalniško voditi, na podlagi procesnih podatkov optimalno voditi procese, na podlagi zahtev kupca prilagajati proizvodnjo glede na količino in glede na vrsto izdelka itd., pomeni to na mnogih segmentih prihranek energije, prihranek surovin, visoko kakovost izdelka in fleksibilnost pri prilagajanju proizvodnje glede na zahteve kupca. Nekoč izrečene besede „small is beautiful“ (majhno je lepo) naj v Cinkarni postanejo realnost. Kakovost, stroški in fleksibilnost proizvodnje so tisti parametri, ki postavljajo podjetje med uspešna ali neuspešna.

Kako znižati stroške proizvodnje? Eden izmed odgovorov je v poglobljenem znanju in obvladovanju tehnologije. Seveda pa rezultati ne pridejo čez noč. Nekaj pozitivnih rezultatov smo dobili z računalniško avtomatizacijo proizvodnje TiO₂, čeprav še ni končana v celoti. Sedanjo stopnjo avtomatizacije imenujem osnovna avtomatiza-

cija. V glavnem smo mehanizirali določene postopke vodenja in jih naredili precej neodvisne od človeškega faktorja. Nima pa sedanja avtomatizacija vgrajene funkcije višjega nivoja vodenja (optimizacija, informacijski sistem, optimalno vodenje celotnega procesa na osnovi zunanjih podatkov itd.). Zmanjševanje stroškov v proizvodnji se prične radikalno s tistim, kar se vidi (ventil izpušča paro), nadaljuje se z mehaniziranjem delovnih postopkov (osnovna avtomatizacija), od tu naprej pa lahko stroške proizvodnje zmanjšujemo le s poglobljenim znanjem o tehnologiji (redefinicija tehnologije, optimizacija postopkov). To je lepo prikazala naloga dr. Lubeja.

Sposobnost podjetja, da se hitro prilagaja tržnim zahtevam po novih, vse bolj zahtevnih produktih, da so izdelki kakovostni in stroški proizvodnje majhni, je ena izmed garancij za stabilnost podjetja. Vendar kako?

Moj odgovor je zopet samo v znanju. Ne moremo realno pričakovati, da nas bo svetovni trg sprejel odprtih rok samo zato, ker smo proizvajalci TiO₂. Če pokažemo, da znamo proizvajati kvaliteto, da imamo na tem področju znanje, da se hitro prilagajamo trgu z novimi kvalitetnimi produkti, ki temeljijo na znaju, bomo vsaj nekoliko bolj neodvisni od neusmiljenih tržnih pogojev. Pomembna je promocija podjetja v svetu, npr. na Internetu. Tudi znanje se prodaja in to zelo dobro. Za vsem pa stojimo ljudje, s svojim znanjem in svojim delom v okolju, ki ga oblikujemo sami. Pravilno postavljene vrednote podjetja so tudi dobra garancija za uspešnost. Potrebno je permanentno izobraževanje vseh struktur in nivojev v podjetju ter nenehno iskanje novih, boljših rešitev. Na aktivnost izobraževanja nas opozarjajo že dnevni časopisi, še bolj strokovna literatura.

Če razmišljam še o lastninjenju podjetja, spoznam, da bo vse to zagovarjal tudi lastnik podjetja. Le podjetje z močnim interdisciplinarnim razvojnim jedrom zna narediti dober produkt. Več težav lahko pričakujemo, če bomo dopustili, da proizvodnja TiO₂ postane samo še eksploatacija obstoječega, dokler proizvodnja ne „crkne“.

V Cinkarni imamo sedaj dva doktorja in nekaj magistrov tehničnih znanosti, ki morajo biti nosilci ne samo najbolj strokovno zahtevnih nalog, temveč tudi gonilna sila za vpeljavo novega, boljšega. Vlaganje sredstev v razvojno-aplikativno delo z narejenim programom se bo hitro obrestovalo; je ključno za pot v Evropo, o kateri smo vedno polni besed, pa ne vemo kako. Samo poglobljeno znanje velja.

Dejan Ketiš

Jezerik

Internet ali medomrežje?

Najprej nekaj kratkih utrinkov o tem kako se tvorijo nove besede. S tem mislim seveda na besedotvorje. Besedotvorje uči, kako besede delamo. Ko gre za slovenske besede je to sorazmerno lahko in večinoma tudi strokovno opredeljeno. Nekoliko drugače je seveda kadar za določeno stvar ali pojem nimamo domače besede. Vsi jeziki skušajo jasno in razumljivo izraziti tisto, kar človek čuti, kar misli, kar ga obdaja itd. Tako poskušamo tuje besede, ki prihajajo k nam predvsem iz znanstve-

Sodelavci hvala vam

Naša tovarna je kot velika družina, ki je v svoji 124-letni starosti doživela večje ali manjše pretrese, notranje razprtije, pohvale in graje, zunanje pritiske, ekonomsko gledano pa izgube in dobičke. Njeni družinski člani smo se narmreč večkrat sprli, ker smo imeli različne poglede in interese. Morda smo zdržali skupaj, ker se nasprotja privlačijo, morda pa zato, ker smo se navadili živeti drug z drugim. Nekako pa vsi, brez izjeme, tudi tisti, ki so po cinkarniškem delovnem stažu stari le kakšno leto dni, zlasti pa tisti, ki so tu preživeli skoraj vse svoje življenjsko delovno obdobje, pripadni naši tovarni, eni družini.

V Cinkarno smo prišli mladi, polni idealov in svojih predstav, polni upanja in večinoma brez izkušenj. V cinkarniški

nega področja posloveniti, kar pa nam seveda ne uspeva vedno najbolje.

Vsekakor morajo, pri vzpostavitvi takšne besede v prakso, sodelovati tako strokovnjaki iz tehničnega področja kot tudi jezikoslovci. Ponavadi je tudi tako, da se nova beseda potem skozi prakso izkaže kot dobra ali ne. Tvorjenje takšnih besed zato pač ne more biti plod nekakšne stihije ali samopašnosti le ene od strani, ki naj bi prispevala k boljšemu načinu izražanja.

Če tako uporabimo na primer bese-

družini pa smo se mnogo naučili, dobili nova spoznanja, si pridobili izkušnje in svojo ceno. Vse, kar smo tukaj pridobili, nas spremlja, nam daje mesto in položaj v družini.

Pa čeprav se kdaj ne razumemo, čeprav nam kdaj uide kakšna groba beseda, smo kdaj hudi ali predrzni, čeprav se kdaj izgubi spoštovanje drug do drugega, smo vendarle družina, ki spada skupaj, ki se ne ločuje, ki skrbi za skupno življenje, za skupni napredek, zato ker ima bogato skupno preteklost in tradicijo. Morda boste težko priznali, toda nekje v svojih dušah se imamo radi, navezali smo se, spoštljivo prenašamo dobro in slabo s spoznanjem, da nihče od nas ni popoln. Veliko časa smo navajeni živeti drug z drugim, pomagamo si in si odpuščamo. Postali smo prijatelji.

Zato nam je težko, ko kdo od naših prijateljev odide. Moralo se je zgoditi, da smo jih v obdobju tranzicije v nov družbeni sistem izgubili veliko. Kakšnih

do medomrežje kot priporočano namesto interneta, si jo seveda ne moremo izmisliti sami. Konkretno je to besedo priporočil Janez Gradišnik, eden najbolj znanih slovenskih jezikoslovcev in prevajalcev v sodelovanju z nekaterimi izkušenimi računalničarji (podrobnejša razlaga je navedena v Delu, Književni listi, 12. sept. 1996). Prav zaradi do sedaj navedenega si novih besed, v našem primeru iz računalništva, ne more izmišljovati vsakdo, ki nekaj malega brklja po računalniku. Zgodi se seveda, da se beseda, kot rečemo v žargonu, „ne prime“. V takšnem primeru je bolje, da ohranimo tujo besedo. Te besede, ki jim rečemo občnopolnomska poimenovanja, prevzeta iz tujih jezikov pa lahko potem pisno podmačujemo, če so se že uveljavila v splošni rabi (npr.: boks, hokej, picerija, viski, kolt itd.).

Zoran Pevec

250 prijateljev je moralo oditi, ker jim je poteklo začasno delovno dovoljenje. Odšli so zaradi državne zakonodaje, ki jim je preprečila, da bi ostali še naprej med nami. Prav ti družinski člani so se pravzaprav zelo trudili za tovarno. Bili so dobri delavci, prizadevni, tihi in delavni. Ni jih bilo malo, ki so potrebovali dve uri do postaje, da bi se pravočasno pripeljali v tovarno in tu delali 8 ur. Ti so dali tovarni še mnogo več. Skupaj z nami so zaslužni za vse dosežke. Med nami so stkali mnogo prijateljskih vezi, mnogo lepega in nepozabnega, zato je za njimi ostala praznina.

Smo jim sploh uspeli dovolj iskreno povedati, da smo jim hvaležni, da nam ni bilo vseeno, ko so odšli. Vsi dogodki, ki so se zgodili v Sloveniji, vsa naša prijaznost ob slovesu in celo odpravnina, ki so jo prejeli, ne more odtehtati njihovih dejanj. Ostali nam bodo vedno v srcu, v lepem spominu, z našo željo, da si najdejo srečo tudi izven naše družine. Hvaležni smo jim!

Sodelavci

ASTROLOŠKI KOTIČEK

Lega planetov odlična za Cinkarno

Kaj za Cinkarno napovedujejo zvezde?

Iz zgodovinskih zapisov smo razbrali, da je Cinkarno rojena 28. junija 1873. Takrat je bilo določeno oziroma kupljeno zemljišče, kjer danes stoji Cinkarno. Torej sonce vlada znamenju Raka v deveti hiši. Uspelo nam je sestaviti astrološko napoved po področjih in ponujamo vam jo v branje.

Vsaka hiša od 12 nam predstavlja neko področje življenja. Zato nam tudi povedo, na katerih področjih bodo na nas najverjetneje vplivala planetarna gibanja.

IDEALI: Sonce v Raku vlada v deveti hiši, to je

v povezavi s tujino, daljša potovanja, veze, študiji... Je planet, ki predstavlja gonilno silo in vse tisto, za kar se zavzemamo. Pravega cilja pa nikdar ne dosežemo, ker je, ne glede na to, kako se mu približamo, vedno od nas oddaljeno in nas vedno žene k novim podvigom. Ne predstavlja tistega, kar že imamo, pač pa je zlasti usmerjeno k temu kar moramo doseči. Cinkarnarji se pogosto spuščamo v prevelike iluzije in preveč pričakujemo, zato smo dostikrat razočarani. Raje se spustimo na realna tla.

DENAR: Kaže, da je bilo lansko leto zelo težko

leto na finančnem področju in nasploh. Letos, ko je vpliv Jupitra na sonce pozitiven, kaže na pretok denarja, zlasti v povezavi s tujino. Vse, kar se povezuje s tujino, naj bi bilo donosno. Ker bo leto 1998 še uspešnejše kot letošnje, nam zvezde napovedujejo od maja do julija velike ugodnosti glede inovativnosti, sklepanja pogodb, kadrovskih sprememb, gradenj...

ZDRAVJE: Letos od aprila do julija so možne hitre spremembe vodstva, kar pa bi bilo zelo neugodno (ob zamenjavi kakra) za podjetje zdaj in tudi v prihodnosti. Zato zvezde opozarjajo voditelje, da poskrbijo tudi za svoje zdravje in previdnost pri hitrih odločitvah.

Astrologinja Marjana

PREVENTIVNI PREGLEDI

Akcija dogajanja - velik odmev

V času od 7. do 11. aprila smo v Službi za varstvo pri delu v sklopu Svetovnega dneva zdravja organizirali in opravili preventivno akcijo pod geslom „Maščobe - tihi ubijalci“. V tem času so si lahko vsi, ki so se pravočasno prijavili kontrolirali vrednost sladkorja, holesterola in trigliceridov v krvi. Prav ti trije dejavniki so eni izmed pomembnih povzročiteljev ateroskleroze in posledično miokardnega infarkta ter možganske kapi. Opažamo tudi, da so prav maščobe v krvi pogostokrat povišane pri obdobjih zdravstvenih pregledih naših delavcev.

Akcija je v podjetju naletela na velik odmev, kar dokazuje, da so preventivne zdravstvene dejavnosti zelo dobrodošle, žal pa jih je premalo.

Pa še nekaj o rezultatih. Akcije se je udeležilo 92 delavcev. Pri 30 odstotkih pregledanih so bile vrednosti krvnega sladkorja, holesterola in trigliceridov normalna, ostali pa so imeli vse tri vrednosti bolj ali manj povišane. Največje število pregledanih (43%) je imelo povišane vrednosti holesterola, pri 38 odstotkih pregledanih so bili povišani trigliceridi, krvni sladkor pa je imelo povišano 43 odstotkov pregledanih.

Ob tej priložnosti se za pomoč pri izvedbi akcije zahvaljujem dr. Nineti Majcen in Slavici Hernaus.

Morda pa bomo podobno akcijo lahko opravili ob Svetovnem dnevu zdravja prihodnje leto.

Oti SLAPNIK

Izlet dobre volje je najboljši

Lep primer, kako se Cinkarnarji znamo družiti tudi v prostem času, pa četudi se ne poznamo ravno najbolje, pove aprilski izlet na Dolenjsko. Sprva je bil načrtovan v marcu, nato pa je bil za mesec dni prestavljen. Toliko bolje, ker smo ujeli zares sončno soboto.

Izletniki na ruševinah gradu Friderikštajn

Bilo nas je 43 različnih po spolu, starosti in izobrazbi, iz različnih sredin, zaposleni v različnih delovnih obdobjih ter celo nekateri upokojeanci. Pestra je bila tudi vsebina: en muzej, en grad, ena cerkev, ena vinska klet, en živalski vrt in kar tri različne glasbene spremljave. Povrh pa polno smeha, petja, plesa, igrice, fotografiranja, pripovedovanja šal... Skratka, bilo je čudovito, zlasti zato, ker se je vse dogajalo spontano, nič ni bilo odveč, ni-

česar premalo. Še več, spoznali smo se v drugi luči, tudi takšne, kakršni smo. In mislim, da je to tisti pravi smisel izletov, ki jih nameravamo organizirati tudi v prihodnje. Vprašajte tiste, ki so bili z nami in naslednjič boste tudi vi zraven. Zdaj je bila smer Dolenjska, prihodnjič bo Prekmurje (martinovanje), potem pa bomo iskali lokacijo za pustovanje. Na svidenje!

Mira Gorenšek

IZ RAZSTAVE

Belakova prva razstava

Presenečeni smo bili, ko je v aprilu postavil na ogled svoja umetniška dela Edo Belak, naš nekdanji sodelavec, ekonomist, takrat direktor Marketinga. Malokdo ve, da ustvarja. To svojo dejavnost je skrbno skrival.

Edo Belak, ki se podpiše tudi Mefisto, nam je predstavil ciklus akvarelov egipčevske dežele. Ustvaril jih je v letih svoje službovanja tam, v prostem času. Pokrajina in ljudje so nanj naredili močan vtis.

Začetki njegovega ustvarjanja segajo v leto 1971. Zlasti slike tujih dežele, ki se mu zdijo še posebno zanimive, zanj so popolnoma drug svet. Tematiko vedno povezuje z okoljem, ki je konkretno in realno. Toda to je en vidik njegovega ustvarjanja. Drugi je fantazijski, po zamisli nekega dejanja kombinira idealni svet. Najprej na olju, nato akvarel.

Zakaj nenadoma razstavlja? „Doslej za sproščanje nisem imel motiva, zdaj pa me zanima kakšen bo odziv!“ Čestitamo, ker razstavlja prvič, v maju ga čaka Kulturni dom v Slovenskih Konjicah, z njegovo drugo razstavo.

Mira Gorenšek

ZAHVALA

Ob prerani in tragični izgubi drage mame Mire Lah se iskreno zahvaljujem računovodski, planski in organizacijski službi za darovano cvetje in pomoč v najtežjih trenutkih. Hvala tudi vsem, ki ste jo spremljali na njeni zadnji poti. Še posebej se zahvaljujem oddelku materialnega knjigovodstva za nadomeščanje ob moji odsotnosti iz dela.

Hči Nada Vindar

Pogovori ob slovesu

Od lanskega decembra do zaključka redakcije se je upokojilo 13 sodelavcev. Poglejmo kaj so nam povedali na zadnji delovni dan.

Janez RŽENIČNIK se je v Cinkarni v Mozirju zaposlil leta 1963. Tisto leto je delal v sušilnici, nato pa pri mlinu. Ko je pet let nato vozil viličarja, je šel v tečaj za poklicnega šoferja. Kmalu za tem je dobil v upravljanje avtomobil TAM 130. Cinkarnarji se ga bomo spominjali po njegovi veseli naravi in dobri volji, ki jo je radodarno trosil med nas. Ko je stopil s tovornjaka, si je med hojo vedno prepeval. Po tem je bil prepoznaven že od daleč. Najbolj presenetljiva pa se je zdela njegova navezanost na službeni tovornjak, s katerim je skoraj vsak dan prirajžal z Mozirja v Celje. Zavaljo tega,

vin, opreme in rezervnih delov Kemije Mozirje, Kemije Celje in Metalurgije. Nenehen stik s svetom ji je omogočal širino, pri tem pa je od sodelavcev imela veliko vzpodbude in pomoči. „Še naprej bom prebirala tujo literaturo, da ne bom pozabila nemščine, se posvetila možu in hčeri, ne bom pa se odrekla stikom s prijateljicami,“ je veselo pripovedovala ob zadnjem obisku v Cinkarni in poudarila, da se bo mo še videli.

Dragoljub GAJIČ je bil rojen v majhni vasi Veriči pod Kozaro v BiH leta 1939. Še mlad je

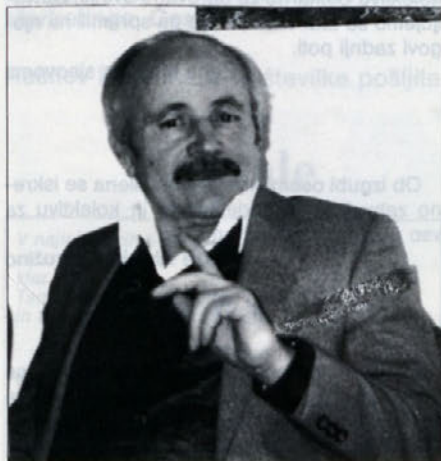
spremembe. Zato se bo sedaj lahko posvetil potovanju v tujino, še naprej pa bo zvest avtomobilom, ki jih bo tudi popravljajal.

Spasoja TALEVSKI je rojen leta 1939 v Makedoniji. Ker tam ni bilo dela, je prišel v Celje in se leta 1963 zaposlil v Cinkarni. V valjarni je delal polno desetletje, nato pa je, sicer brez ambicij v opravljanje šoferskega poklica, dvajset let vozil tovornjak. Prevažal je materiale, zlasti v notranjem transportu. Prvih devet let je bival v Samskem domu, potem pa je dobil solidarnostno stanovanje, ker si je ustvaril družino. Kaj pa zdaj? „Malo se bom spočil. Tista leta so tu“, saj vemo na katera leta je mislil. „Balinal bom, ribičija me tudi veseli, pomagal pa bom tudi ženi na vrtu. Skratka, zadovoljen sem z vsem, kar imam“.

Janez RŽENIČNIK

Stojan TALEVSKI

ker ni želel tovornjaka dati v upravljanje komu drugemu niti začasno, ni nikoli izkoristil rednega letnega dopusta, kaj šele bolniške. Ali temu lahko verjamete? Preverili smo. Osem let je delal neprekinjeno, tudi pred upokojitvijo ni izkoristil dopusta. „Zelo rad sem ga vozil in ga močno čuval. Pogrešal bom tovornjak in cinkarnarje,“ pravi, a dolčas mu gotovo ne bo, saj ima doma opraviti s kmetovanjem.

Ružica NOVAK (1942) se je zaposlila v zunanji trgovini leta 1968 kot ekonomistka, ki je na Vekšu v Mariboru videla majhen listič z razpisom in se prijavila. „Zame v začetku ni bilo mize, ne stola,“ je dejala in pohvalila svojega mentorja in šefa Zdravka Flisa kot dobrega učitelja. Vse svoje delovno obdobje je delala na uvoznem oddelku za potrebe uvoza suro-

Ružica NOVAK

Obrad MILOŠEVIČ

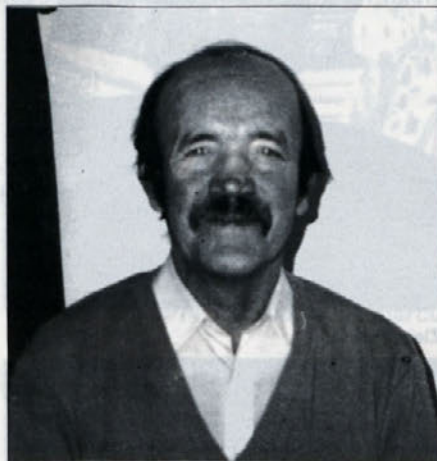

bil brez staršev, končal je kmetijsko šolo in se najprej zaposlil v Kmetijski zadrugi v rojstnem kraju. V Sloveniji je služil vojsko in se pri tem izučil za bolničarja. V kmetijstvu je delal še v Brežicah, leta 1963 pa se je zaposlil v cinkarniški topilnici, kjer je pet let delal kot kurjač. Nato je več let vozil viličarja, potem pa opravil še šolo za poklicnega šoferja. Vse do leta 1990, ko je bil voznik službenega vozila, je prevozil Jugoslavijo po dolgem in počez. Najraje je vozil tiste, ki so poznali kraje in podjetja, da je on lahko skrbel le za varnost potnikov. Zase pravi, da je temperamenten, umirjen, preračunljiv. „Dober voznik si šele takrat, ko ti potnik zaupa tako, da lahko zaspi,“ je prepričan. Vendar pa je bil šet let pred upokojitvijo prestavljen za voznika tovornjaka. Bil je zadovoljen in zvest delu, vedno so ga veselile

Dragoljub GAJIČ

Martin DEBELAK

Obrad MILOŠEVIČ je rojen leta 1944 v Veliki Kamenici v Timočki krajini. Sprva je delal kot sezonski delavec in se na ta način izučil za zidarja. Leta 1969 ga je življenjska pot odnesla v Nemčijo, kjer je pridno delal in se marsičesa naučil. Kasneje je delal tudi v Avstriji, potem pa mu je znanec povedal za pristo mesto v Cinkarni. Tako se je njegova cinkarniška pot začela leta 1978 v obratu rastnih substratov in gradbenih lepil. Kasneje se je lotil mazarjanja v valjarni in ključavničarskih del v Kemiji. Najbolj se spominja zloma noge, ko je sušil galico. Sicer je prijel za vsako delo v starem delu Cinkarne. Nazadnje je delal v dvoriščni skupini, prav nazadnje pa ostal na „bergljah“. Sodelavcem želi boljši zaslužek, in da bi bili složni. Posebej je hvaležen za njihovo razumevanje pri svoji bolezni.

Martin DEBELAK, rojen leta 1941 se je upokojil invalidsko pri starosti 56 let. V Cinkarni se je zaposlil leta 1967. Delal je na tedaj nevarnih delih kot so sušilnica in kislina v starem delu Cinkarne, kjer teh obratov ni več. Tam se je zgodilo veliko nesreč pri delu pa tudi njemu je nekoč vroči cink osmodil kožo. Sicer pa je Martin veljal za zelo pridnega delavca, garača. A, istrošil se je. Zdaj ne more več upravljati veliko posestvo, zato pravi, da bo šel živeti v dom upokojujencev.

Hubert KASNIK, rojen leta 1942 je bil Velenjčan, zato je sprva delal kot kovač v rudniku. Leta 1968 ga je pot zanesla v Cinkarno, kjer je delal kot kurjač. Nekaj časa je delal v obratu žveplove kisline v starem delu, nato pa v Kotlarni v Energetiki. Pravi, da je tretji rod energetike. Ob delu se je izšolal za tehnika in prevzel dela vodenja obrata. Nazadnje je bil vodja proizvodnje in distribucije pare in kurilnega olja. Zdaj živi na Dobrni, je gasilec in še vedno rad poprime za svoj prvotni poklic ter naredi kakšen umetniški kovaški izdelek.

Zlata PRELEC, rojena leta 1940 je v Cinkarno vstopila leta 1962. Vseskozi je službovala v finančni službi nekaj časa kot saldakonistka, potem na kratkoročnih kreditih. Sama pravi, da je bila tu zelo zadovoljna. „Ko sem prišla v Cinkarno je bil to pretežno mlad kolektiv“. Po srcu in izgledu je sicer še vedno mlada, ker zna življenje živeti na pozitivni način. V upokoju bo hodila privat, več bo lahko brala in se sprehajala.

Hubert KASNIK

Zlata PRELEC

Vila LIKSAREVIČ je rojena leta 1937 v Mihajlovcu blizu Negutina. V Cinkarni je več kot 18 let delala kot znažilka, najdlje v Kadrovski službi. Bila je prijazna in skrbna ter navajena delati. Vesela je, da so jo imeli sodelavci radi,

to se je počutila kot doma. Še naprej bi rada delala, če bi bilo to mogoče, vendar je srečna tudi tako. Živela bo skupaj s hčerkino družino in skrbela za gospodinjstvo.

Januzi ŠABAN, rojen leta 1953 v Uroševcu na Kosovem se je upokojil invalidsko. V Cinkarni je delal od leta 1978. Delal je kot ključavničar in v obratih v stari Cinkarni reševal „defekte“. Velikokrat so ga poklicali tudi ponoči, če je bilo potrebno. Hvaležen je Cinkarni, ki mu je dala stanovanje in telefon, zato pozdravlja vse, zlasti pa sodelavce Kemije in Vzdrževanja. Zdaj ne more več delati, bo pa hodil na sprehode.

Vila LIKSAREVIČ

Januzi ŠABAN

Branko KOROŠEC

Branko KOROŠEC, rojen leta 1953 v Celju je invalidsko upokojen. V Cinkarno je prišel leta 1973, za tem, ko je že nekaj časa delal v Tovarni volnenih odevi. V Cinkarni je sprva delal v Vzdrževanju, zadnjih 13 let pa v Veflonu.

Doma ima sicer majhen vrt in vinograd, vendar je odvisno od razvoja bolezni koliko bo lahko še delal. Rad bi si namreč privoščil še kakšen izlet.

V lanskem decembru sta se upokojila tudi: redno **Av gust JAGRIČ**, rojen leta 1938 in 35 let zaposlen v Cinkarni, večinoma kot vodja telefonije, invalidsko pa **Franc ŠKORJANEC**, rojen leta 1942, elektrotehnik, v Cinkarni zaposlen 33 let, od tega zadnjih 13 let v PE Veflon.

Lani ob koncu leta se je invalidsko upokojila tudi **Leopoldina KLAKOČER**, rojena leta 1944, v Cinkarni pa se je zaposlila leta 1973, v tiskarni.

Zahvale upokojujencev

Hubert KASNIK se iskreno zahvaljuje za darilo, ki so mu ga ob odhodu v upokoj darovali sodelavci.

Upokojujenci nabavnega oddelka Marketinga se iskreno zahvaljujejo za povabilo in prijetno druženje na ponovoletnem srečanju s sodelavci.

Zahvale

Ob izgubi dragega očeta Ferda Vebra se iskreno zahvaljujem sodelavcem PE Vzdrževanje za izkazano sočutje in darovano cvetje.

Sin Zoran z družino

* * *

Ob nenadni izgubi dragega moža in očeta Slavkota Kalafatiča se iskreno zahvaljujem kolektivu Cinkarne za darovano cvetje, zahvaljujem se tudi vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti.

Žena Marija s sinovoma

* * *

Ob izgubi osemletnega sina Tilena se iskreno zahvaljujem sodelavcem in kolektivu za vso pomoč v težkih trenutkih.

Jože Vošnjak z družino

* * *

Ob smrti dragega očeta Ivana Pecko se iskreno zahvaljujem sodelavcem vzdrževanja za darovano cvetje, besede sožalja in spremljanje na njegovi zadnji poti.

Sin Ivan z družino

* * *

Ob izgubi drage mame Angele Šanca se iskreno zahvaljujem sodelavcem v Vzdrževanju za darovano cvetje in spremljanje na zadnji poti.

Sin Franc Šanca z družino

* * *

Ob izgubi dragega očeta se iskreno zahvaljujem vsem, ki ste sočustvovali z mano. Hvala sodelavcem PE Titanov dioksid za izražena usta in pisna sožalja, cvetje, sveče in darovano mašo.

Mateja Močnik

NAGRADNA KRIŽANKA

REŠITEV NOVOLETNE NAGRADNE KRIŽANKA IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE:

TRVARICA, LAVATORIJ, AVALON, FV, KARA, AGRA, ANITA, LAR, ILO, NAJ BO DOBRO, IGRALKA, IUS, ČEKAN, NAKLON, NIL, RTINA, ZLATKO, OONA, KANONADA, AA, ALMA, ATO, AAR, DANTE, ITA, RADAMANT, RIO, OZEB, EVITA, AI, NB, BEKON, ONATAS, UKOR, AMATER, AM, STATIVA, AVTOMAT, APARAT, KEC, RIMINI, ZAJEC, ORO, OČAK, GAI, ATIK, KOLINE, ATE-LJE, AJA, STATIK, ORKAN, AČ.

IZŽREBANI NAGRAJENCI SO:

1. nagrado preme Bojan Kukovič iz Vzdrževanja, 2. nagrado Silvester Juraja iz Splošne službe in 3. nagrado Ljubica Kolar iz Marketinga. **Čestitamo!**

Rešitev križanke iz te številke pošljite v uredništvo najkasneje do 15. junija 1997. Srečno!

Zahvale

*V najinih srcih ti živiš
zato pot naju vodi tja,
kjer v tišini spiš.
Tam lučka ljubezni vedno gori
in tvoj nasmešek z nama živi.*

ZAHVALA

Ne moreva verjeti, ne dojeti, da nama je kruta smrt tako nenadoma in mnogo prezgodaj iztrgala iz najinih src ljubljenega in nenadomestljivega sina Sergeja. Najtopleje se zahvaljujemo vsem, ki ste ga imeli radi, ga spoštovali, mu izrazili zadnje spoštovanje ob neizprosni slovesu z molitvijo, s cvetjem, svečami, svetimi mašami in ga v tako velikem številu pospremili na njegovi prerani poti k večnemu počitku.

Z globoko bolečino v izpraznjenih srcih, neutolažljiva mami in ati Danica in Ivan Tajnšek

...

Ob smrti svoje mame Kristine Klenovšek doma iz Radeč se iskreno zahvaljujem sodelavcem za darovano cvetje, izrečeno sožalje in udeležbo na njeni zadnji poti.

hči Mija Rakoš z družino

Kadrovske novice

IZSTOPI

December: Dragutin Golinec (skupinovodja v Metalurgiji), Karmen Zalokar (strokovne službe) in Jože Čoper (ključavničar v Vzdrževanju).

Januar: Igor Agrež (tehnolog v Vzdrževanju).

Februar: Tomaž Kuzman (tehnolog v Grafiki) in Blanka Botušič (tehnolog v Vzdrževanju).

Marec: Igor Tiselj (delavec v TiO₂) in Rafael Muškotevc (delavec v Kemiji).

VSTOPI

Vstopov v decembru, januarju in marcu ni bilo. Februarja pa je bil za pripravnika v Grafiki sprejet Marko Golež.

PREMESTITVE

Andrej Lubej je iz Kemije premeščen v Razvojni službo, Konrad Kolar je premeščen iz Titanovega dioksida v Energetiko, Janoš Takač pa iz Transporta, za voznika, v Kemijo Mozirje.

JUBILEJI

Jubilejna leta delovne dobe so v decembru, januarju, februarju in marcu dosegli:

30 LET:

Branko Kukovič, Ivan Kalamiza, Marjan Pukmajster, Viktor Kovačič, Bogdan Krajnc, Štefan Šeler in Milan Praternemer.

20 LET:

Franc Filipančič, Jurij Juršinič, Cvetka Miška, Petar Mičič, Josip Cerovski, Franc Kodrič, Aleksandra Živec Kramar, Hajrudin Jukič, Milorad Šišarica, Milan Jankovič, Miran Bilič, Marica Mosorka, Rudolf Ahčan, Srečko Kolar, Marjan Nikolič, Ljuba Samec, Marko Dujakovič, Marjan Kolega in Milan Kmetič.

10 LET:

Cvetka Dvoršak, Zlatko Šelih, Bojan Dečko, Jure Janežič, Dragan Balič, Darja Marcen, Bojan Pevec, Bernarda Žižek, Anton Lupinšek in Branko Javornik.

VSEM JUBILANTOM ISKRENO ČESTITAMO!

Naši proizvodi za kmetovanje

HUMOVIT KOT GNOJILO

V zadnjih nekaj letih trajne nasade (vinograde, sadovnjake, hmeljišča) obnavljamo v večjem obsegu kot nekoč. Uspešen razvoj nasada vinske trte je odvisen od dobre priprave zemljišča, kakovostnega sadilnega materiala in pravilnega sajenja. Pri obnovi nasadov vinske trte imajo organske in humusne snovi izjemno pomembno vlogo: rahljajo težko zemljo, boljše sprejemajo hranilne snovi in vodo in ustvarjajo življenjske razmere za razvoj mikroorganizmov. Pri tem si lahko pomagamo z našimi izdelki, ki jih proizvajamo v poslovni enoti Kemija. Za tiste, ki v prostem času tudi kmetujejo, predstavljamo nekaj nasvetov za njihovo uporabo.

UPORABA RASTNIH SUBSTRATOV PRI SAJENJU VINSKE TRTE

Zaradi specializacije je prišlo na pomanjkanje organskih snovi. Zaradi časovnih stisk kmetje uporabijo pri sajenju nedozorel hlevski gnoj. Takšen gnoj je neprimeren, lahko pa povzroči ožige koreninskega sistema. Sajenje brez rastnih substratov je lahko v sušnem letu zelo nevarno, saj se pričnejo cepljenke in sadike zaradi pomanjkanja vode sušiti. Za doseg kakovostnega sajenja mora rastni substrat izpolnjevati precej zahtev: visoko strukturno stabilnost, velik delež makropor, veliko sposobnost vezave vode, enakomerno porazdelitev vlažnosti, enakomerno porazdeljena rastlinska hranila, optimalno pH vrednost, mora biti brez škodljivih glivic, bakterij, škodljivcev in plevelnih semen. Z izpolnitvijo naštetih zahtev pa dobimo večjo rodovitnost tal in preprečimo ožige.

Najprimernejša je uporaba HUMOVIT-a V - v vinogradništvu. Sestavljen je iz kvalitetne šote, naravno organskega gnojila, naravne primarne gline, hranilnih elementov in hygromulla. Kvalitetna šota, dodana iz ekološko čistih območij ima visoko pufersko sposobnost. Zadrži lahko 10 - 15-kratno količino vode lastne teže.

Naravno organsko gnojilo, ki je dodano vinogradniškemu HUMOVITU V, ima veliko število mikroorganizmov. Vsebuje lahkodostopna hranila. Humusne komponente tvorijo v naravnem

organskem gnojilu organsko-mineralne komplekse, ki so pomembno za fizikalne, fizikalno-kemične in biokemijske lastnosti tal. Naravne primarne gline so dodane zaradi povečanja izmenjalne kapacitete tal.

HUMOVIT V ima makro in mikro elemente, ki so dodani v optimalnem razmerju in v lahki dostopni obliki: dušika 150-200 mg/l, fosforja 150-200 mg/l in kalija 200-250 mg/l. Substrat ima pH vrednost 6,5. Vsebnost hranil omogoča odlično začetno rast cepljenke (sadike).

Hygromull, ki je dodan Humovitu ima strukturo pretežno odprtih celic, kar omogoča sprejem veliko vode, vsaj 5 x toliko kot šota. Vodo in raztopljenih hranil zadrži in jo enakomerno oddaja rastlinam. Letno razpade le 3-5 % kar pomeni, da je obstojen v zemlji več let ter se mineralizira na hranila. Vinogradnikom priporočamo Humovit V za direktno sajenje vinske trte 2-3 l/jamo, za sadno drevje in okrasne rastline 4-5 l/jamo, za sajenje hmelja pa 1 l/jamo.

Nande Osojnik

KOMENTAR

Evropejci pa ne poznajo Slovenije

Mnogi smo čislali kapitalistično ureditev, zlasti preko poznavanja, kako delajo tuji partnerji. Zdaj v prehodu pa spoznavamo tudi drugo plat. Ni vse tako lepo, kot se je zdelo. Prepričanje o dobri zahodno evropski organizaciji, redu, disciplini, o tem, da znajo napraviti vse tako kot je treba, ni več tako prepričljivo, kot nekoč. V to nas prepričujejo naprimer pisma, ki prihajajo iz teh držav. Nekateri naši nemški in švicarski poslovni partnerji, firme, pri katerih smo bodisi kupci ali prodajalci, še vedno pošto, namenjeno Cinkarni, naslavljajo na Jugoslavijo in celo Kidričevo 19 in 63000 Celje. V kar pet let dolgem obdobju še niso uspeli spremeniti naš naslov, kljub naši večkratni vljudni pisni in ustni prošnji. Morda pa le niso tako krasno organizirani, kot smo si predstavljali, čeprav živimo v računalniški dobi in je spremembe mogoče vnesti zelo enostavno in hitro.

M. G.

Cinkarna na sejmu MEGRA

Tudi letos smo naše izdelke iz programa gradbeništva razstavili na Mednarodnem sejmu gradbeništva in gradbenih materialov v Gornji Radgoni. Na posnetku je naš razstavni prostor.

Zanimivosti

Nov način predstavitev naših izdelkov

V Cinkarni smo v začetku februarja povabili na obisk predstavnike Kovinotehne - v večini poslovanje kovinotehninih trgovin in jim predstavili novosti v programu gradbenih proizvodov. Stane Jakše, Mija Jerič in Anita Hudohmet so udeležencem predstavili Purpen, Silko in sistem zaščitnih fasad. Ta način predstavitve in obveščanja bo od slej stalni način seznanjanja z novostmi. O novostih jih bodo obveščali tudi pisno.

Na obisku pri gospodu Potočniku

Naše uredništvo je obiskalo našega nekdanjega sodelavca Alojza Potočnika na Teharjih, kjer ima svojo hišo in ob njej še vedno vrtnari ter se ukvarja z vzgojo različnih vrst krizantem. Zdaj je preteklo že 43 let, odkar je prišel delat v Cinkarno in 16 let, odkar se je upokojil. Šestinsedemdesetletni gospod ima zelo dober spomin. Rad nam je pripovedoval o tem, kako je bil v tistih časih zadolžen za delavske malice, takrat je namreč vodil menzo. Pravil je, kako so tedaj sami kuhali milo, da so se delavci lahko umivali, skrbeli za čevlje, ki so jih izdelovali v tovarniški čevljarski delavnici ali na črno razdeljevali meso, ker tedanje oblasti tega niso dovoljevale. Zaupal nam je veliko spominov, zato smo mu predlagali, da naj skuša vse to počasi prenesti na papir, mi pa smo mu zagotovili, da smo pripravljeni objavljati posamezne podlistke.

O preureditvi starega dela Cinkarne

Kaj bo s starim delom Cinkarne je vprašanje, ki skrbi tudi mestno občino Celje, v čigar lasti je. Župan Jože Zimšek je k sodelovanju povabil mlade iz Fakultete za arhitekturo, da bi morda v

svojih seminarskih in diplomskih nalogah skušali reševati vprašanje, kaj storiti iz starega industrijskega jedra z vidika urbanistično arhitekturne preureditve. Te zahtevne naloge se je lotila študentka Natalija Perko iz Maribora. Obljubila nam je, da nas bo obvestila o uspešnosti te naloge.

Cinkarnarji na Fotostiku

V marcu 1997 je v okviru sejma Alpe Adria v Ljubljani na Gospodarskem razstavišču potekala tudi V. fotografška razstava FOTOSTIK, ki jo vsaki dve leti organizirata Društvo fotografov Slovenije in Ljubljanski sejem. Na razstavi na temo šport in turizem je sodeloval tudi Foto-kino krožek Društva ljudske tehnike Cinkarne. Poslali so 15 fotografij petih avtorjev na temo turizem, zlasti fotografije iz dosedanjih razstav Izraela in Egipta. Žirija je izmed 300 poslanih fotografij 44 avtorjev uvrstila na razstavo 215 fotografij. Izmed teh je bila izbrana po ena fotografija vsakega avtorja: Dragota Lamperja, Mire Gorenšek, Jožice Romih, Ane Knez in Alojza Ulage.

INVESTICIJE

Kemija Mozirje: Lesen most, po katerem se je preko potoka prišlo do skladišča vnetljivih snovi, je bil dotrajan, zato je bila potrebna rekonstrukcija. Izvedli so jo tako, da so namesto mostu namestili betonski propust, ki je trajna rešitev prehoda preko potoka. Z gradbenimi deli so že končali.

Celje: Cinkarna obnavlja notranjost Samskega doma v Ribarjevi 4 v Celju. Obnovili so vse sanitarije v vsakem nadstropju in zamenjali vodovodno napeljavo v šestih sobah. V tem času so bili stanovalci začasno nastanjeni v Ingradovih domovih. Obnove so potrebni še skupni prostori, to je TV soba, pralnica in kuhinja. Iz teh prostorov je predvidena izgradnja treh stanovanjskih enot. Za prenovo teh pa bodo v Cinkarni poiskali interesente, da jih obnovijo na lastne stroške. Naložba jim bo povrnjena v obliki oprostitev najemnine oziroma stanarine.

Uspehi naših sodelavcev

Nagrajeni stih Zorana Pevca

V uredništvu časopisa Dnevnik so v sodelovanju z odborom Evropskega meseca kulture v marcu objavili rezultate anonimnega natečaja za najboljšo urbano pesem. Tretjo nagrado je strokovna žirija dodelila avtorju Zoranu Pevcu, našemu sodelavcu iz Marketinga. Nagrajeni stih, pesem ima naslov Mesto, bodo izdani na promocijskem gradivu Evropskega meseca kulture, objavljeni bodo v programski knjižici ter natisnjeni na majicah in ostalem promocijskem materialu. Na ogled bodo tudi na vseh displayih v Ljubljani.

Trenersko priznanje za Milašina Milovanoviča

Milašin Milovanovič že dvajset let v prostem času na hudinjskem športnem igrišču trenira mlade upe - mlajše dečke in jih uči osnov nogometa. 3. marca 1997 mu je na Skupščini Zveze nogometnih trenerjev Slovenije v Ljubljani predsednik Nogometnih trenerjev mag. Rudi Blažič izročil priznanje za dolgoletno delo v tej zvezi. Povejmo, da je vzgajal mnoge celjske šampione, ki tekmujejo v Nogometnem klubu Publikum in drugih klubih.

Počitnice s Cinkarno

V Cinkarni namenjam o pozornost tudi skrbi za zdrave in počutje zaposlenih. V ta namen imamo nekaj lepih objektov, v katerih lahko preživljamo zasluženi počitek. Na Rogli, znanem in vedno bolj uveljavljenem smučarskem centru, kjer je prijetno tudi poleti, imamo v neposredni bližini smučišča počitniško hišo s tremi, čudovito opremljenimi apartmaji. V poletnem času pa uporabljamo trinajst malih stanovanj na Hrvaškem: v Maredi, Miholjaščici na Cresu in Dugi Uvali.

Čudovit objekt, ki je zlasti primeren za skupinske počitnice, imamo sredi Logarske doline. Smučarski, morski in planinski turizem pa dopolnjujeta dva apartmaja v turističnih Atomskih toplih. Vse to bogastvo smo v lastninskem preoblikovanju podjetja ohranili. Nadaljnja skrb uprave bo ohranjanje tega bogastva. Tako bodo imeli zaposleni še naprej ugodne možnosti za oddih.

Od zgoraj: Miholjaščica na Cresu, Bašelak v Dugi Uvali, Mareda, Atomaska vas, Logarska dolina in Črešna v Dugi Uvali.

Izdajatelj, naslov uredništva in tisk časopisa Cinkarnar:

Cinkarna, metalurško-kemična industrija, Celje, Kidričeva 26, p.p. 1032, telefon: 063 33112, fax: 063 37133.

Urednica Mira Gorenšek.

Časopis šteje med proizvode informativnega značaja, za katerega se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5 %.

Poštnina je plačana pri Poštni enoti Celje.